

Mateřská škola Velký Ořechov,
okres Zlín,
příspěvková organizace

„Oříšku, řekni nám proč...“

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

zpracovaný v souladu se zákonem č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), a rámcovým programem pro předškolní vzdělávání vydaného MŠMT ČR č. j. 32 405/2004 a v souladu s obecně platnými právními předpisy.

Dokument byl zpracován kolektivem školy, projednán a schválen pedagogickou radou dne 27. srpna 2024 a vydán pod číslem jednacím 38/2024.

Obsah

1	Údaje o škole	2
1.1	Identifikace školy.....	2
1.2	Pár slov o nás - obecná charakteristika školy	3
1.3	Podmínky vzdělávání	3
1.4	Organizace vzdělávání.....	4
1.4.1	Kroužky pro předškoláky	6
1.4.2	Pro všechny děti	Chyba! Záložka není definována.
1.5	Životospráva a psychohygienické podmínky	6
1.6	Řízení MŠ.....	7
1.7	Personální a pedagogické zajištění	7
1.8	Spoluúčast rodičů	8
1.9	Podmínky a zajištění průběhu vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	8
1.10	Podmínky a zajištění průběhu vzdělávání dětí mimořádně nadaných	10
1.11	Podmínky a zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let	10
2	Charakteristika vzdělávacího programu mateřské školy.....	13
2.1	Rámcové cíle.....	15
2.2	Dílčí cíle a vzdělávací nabídka.....	17
2.3	Formy, metody a zásady vzdělávání.....	29
3	Tematické integrované bloky	30
3.1	Rozpracování tematických bloků	31
4	Evaluace v MŠ Velký Ořechov.....	78
4.1	Pravidla vyhodnocování	78

Příloha č. 1	Plán pedagogických porad
Příloha č. 2	Plán hospitační a kontrolní činnosti
Příloha č. 3	Spolupráce s partnery
Příloha č. 4	Plán spolupráce MŠ a ZŠ
Příloha č. 5	Plán spolupráce s rodiči dětí
Příloha č. 6	Plán rozvoje pedagogických pracovníků

1 ÚDAJE O ŠKOLE

1.1 IDENTIFIKACE ŠKOLY

Název: Mateřská škola Velký Ořechov, okres Zlín, příspěvková organizace

Zřizovatel: Obec Velký Ořechov

Sídlo: Velký Ořechov 27, 763 07

Ředitelka: Mgr. Alena Maňásková

Zástupkyně ředitelky: Mgr. Marcela Miklášová

Učitelky:

- Markéta Pučalíková
- Bc. Michaela Sedláčková
- Daniela Talášková, Lic.
- Mgr. Michaela Gregorová
- Martina Sedláčková

Školní asistentka:

- Libuše Chaloupková

Asistentka pedagoga:

- Denisa Drábečková

Provozní pracovníci:

- Renata Gregorová, školnice
- David Lukašík, topič
- Eva Ondrůšková, uklízečka MŠ
- Lada Čagánková, vedoucí ŠJ, hospodářka
- Ivana Gajdůšková, hlavní kuchařka
- Veronika Šustková, kuchařka
- Lenka Řezníčková, kuchařka
- Eva Gregůrková, kuchařka
- Lenka Řezníčková, uklízečka

Provozní doba školy: pondělí - pátek: 5:45 – 16:45 hodin

Telefon:

- 739 887 073 (pro I. třídu)
- 602 474 969 (pro II. třídu)
- 605 195 946 (pro III. třídu)
- 728 365 022 (ředitelka)

E-mail: msorechov@msorechov.cz

Web: www.msorechov.cz

Facebook: www.facebook.com/msorechov

Datová schránka: w7gk3t5

IČO: 750 201 90

Kapacita MŠ: 76

- Zapsané děti ve školním roce 2024/2025: 76 , z toho děti se speciálními vzdělávacími potřebami: 1

1.2 PÁR SLOV O NÁS - OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Mateřská škola je příspěvkovou organizací obce Velký Ořechov od roku 2003 a je jedinou mateřskou školou v obci. Samotná mateřská škola funguje v obci od roku 1958, kdy byla jedna třída umístěna v základní škole a v roce 1976 byla uvedena do provozu samostatná budova mateřské školy se dvěma třídami a školní jídelnou pro žáky ZŠ. V roce 2002 byla mateřská škola zastřešena a nadstavěna a v této nové části budovy se nachází byty a velká společenská místnost obce, která byla v srpnu 2012 přeměněna na třetí třídu MŠ. V uplynulých letech byla provedena výměna oken, radiátorů, rekonstrukce plynové kotelny, zateplení budovy, rekonstrukce vodoinstalace v traktu MŠ, rekonstrukce umýváren dětí v I. a II. třídě a sociálního zařízení pro zaměstnance. Byla zařízena sborovna pro učitelky, vybaveny byly prostory pro ukládání spisů, kabinety a sklad prádla. Do mateřské školy dochází děti z pěti okolních obcí. Kromě Velkého Ořechova jsou přijímány děti z Kelníků, Dobrkovic, Doubrav a Částkova. Od 12. 3. 1999 je škola součástí sítě Škol podporujících zdraví.

Mateřská škola leží uprostřed obce, má dispozici velkou vlastní zahradu a obecní dětské hřiště se soustavou prolézaček, klouzaček, šplhadel a dalších herních prvků, v přední části bylo v roce 2016 vybudováno sportovní hřiště a v roce 2019 rekonstruována přední část zahrady, vybudováno parkoviště. V roce 2020 proběhla komplexní rekonstrukce a přístavba školní jídelny a kuchyně.

O správu hřiště i údržbu travnatých ploch zahrady se stará obec. Škola má v bezprostředním okolí také velké sportovní hřiště a vhodné přírodní terény pro pobyt venku a pohybové aktivity.

Součástí příspěvkové organizace je školní jídelna, která zajišťuje v hlavní činnosti stravování také žákům základní školy a v hospodářské činnosti zaměstnancům školy, obce a dalším strážníkům.

1.3 PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Mateřská škola má tři třídy a dělí děti dle věku. Vzhledem k tomu, že jsme součástí Sítě škol podporujících zdraví, je naší prioritou výchova ke zdravému životnímu stylu a tomu záměru přizpůsobujeme také nároky na prostředí školy. Každá třída má prostornou hernu s nábytkem podle schválené státní normy – stolky a židličky ve třech velikostech, policové a skříňkové systémy k ukládání hraček, stavebnic a výtvarných pomůcek, třídy jsou vybaveny,

pevným, závěsným nebo mobilním inventářem k rozvoji pohybových dovedností (klouzačky, žebříky, kladina, švédská bedýnka, trampolíny, padák, sestava Bobles apod.).

V každé třídě je část herní plochy kryta koberci, ve třídách mají děti k dispozici počítače, dotykové obrazovky nebo interaktivní tabule s adekvátními programy (Alík, Klubíčko, Těšíme se do školy atd.). Všechny třídy jsou vybaveny čističkami vzduchu. Škola má zpracován systém logopedické péče, o děti se starají tři logopedické asistentky Mgr. Marcela Miklášová, Mgr. Michaela Gregorová, tato oblast je zastřešena Mgr. Marcelou Ševelovou z SPC pro děti s vadami řeči při MŠ, ZŠ a SŠ Valašské Meziříčí, pracoviště Zlín. Průběžně zařazují do vzdělávacích činností hlasová, dechová i artikulační cvičení všechny učitelky.

Ve škole mají zaměstnanci pro práci k dispozici dostatek počítačů s příslušenstvím a notebooky, tablety, dataprojektory s plátnem, dále DVD a CD přehrávače, video a televizor, přístup k tiskárnám a kopírkám.

Pracovní kolektiv školy je poměrně stabilní, čtyři učitelky mají vysokoškolské vzdělání (učitelství pro MŠ a I. stupeň ZŠ, speciální pedagogika), tři mají úplné střední odborné vzdělání s odpovídající kvalifikací. Provozní pracovníci mají pracovní poměr s adekvátními pracovními úvazky.

Škola má zpracován školní řád a další vnitřní předpisy a směrnice k zajištění provozu organizace. Každoročně jsou prováděny prověrky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

Škola se pravidelně zapojuje do projektů OP VVV a dalších grantových a dotačních programů.

1.4 ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

Děti jsou do tříd rozdělovány zpravidla s ohledem na věk, případně i individuální vzdělávací potřeby.

Uspořádání dne v MŠ:

I. třída - Berušky

Zpravidla:

5,45 - 9:30 - ranní hry podle volby a zájmu dítěte, svačina, hygiena, individuální práce s dětmi, zaměstnání dětí (frontální či skupinové řízené učitelkou), ranní cvičení, hygiena, ovocná přesnídávka

9:30 - 11:30 - pobyt venku

11:30 - 12:30 - příprava na oběd, oběd, čištění zubů, otužování, hygiena, příprava na odpočinek, čtení před spaním, poslech pohádky

12:30 - 13:30 - odpočinek

13:30 - 14:00 - hygiena, svačina

14:00 – 16:45 - hry a zájmové činnosti, individuální práce s dětmi, ve středu do 16 hodin

Ve třídě Berušek jsou zařazeny děti od tří do pěti let, působí zde Bc. Michaela Sedláčková, začínající (2 roky praxe v MŠ) a Daniela Talášková (1 rok praxe)

II. třída - Broučci

7,00 - 15,00 hodin

Rozvrh dne je totožný s I. třídou. Obě třídy se střídají dle rozvrhu v okrajových dobách provozu MŠ.

Obě třídy se střídají pravidelně ráno a odpoledne v délce provozní doby. Ve třídě pracují Markéta Pučalíková (10 let praxe) a Mgr. Marcela Miklášová (21 let praxe).

III. třída Včelky

Zpravidla:

6:45 – 9:30- ranní hry podle volby a zájmu dítěte, svačina, hygiena, individuální práce s dětmi, řízená činnosti skupinová či frontální, ranní cvičení, hygiena, ovocná přesnídávka

9:30 – 11:30 - pobyt venku

11:30 – 12:30- příprava na oběd, oběd, čištění zubů, hygiena, příprava na odpočinek, čtení před odpočinkem, pohádka

12:30 – 13:30 - odpočinek, klidná hra nebo činnost

13:30 – 15:30 - hygiena, odpolední svačina, hry zájmové činnosti, individuální práce. Od 15:30 hodin budou děti pobývat ve službu konající třídě

Ve třídě jsou zpravidla zařazeny děti, které plní povinné předškolní vzdělávání a dále děti, které dosáhnou věku pěti let do konce kalendářního roku.

Doba pro povinné předškolní vzdělávání je stanovena od 7:30 do 11:30 hodin.

Ve třídě učí Mgr. Michaela Gregorová (12 let praxe) a ředitelka Mgr. Alena Maňásková (43 let praxe). Doplnění překryvu zajišťuje Martina Sedláčková (3 roky praxe).

Překrývání učitelek je zabezpečeno.

Třídy mají vytvořeny svoje rituály: na začátku a konci týdne, při svátcích a narozeninách dětí i učitelek apod.

Při negativním vývoji epidemiologické situace v souvislosti s nákazou COVID 19, případně při jiných zvláštních důvodech, bude u dětí s povinným předškolním vzděláváním zavedena distanční výuka dle platných předpisů. Budou zjištěny podmínky a možnosti u všech těchto dětí a v případě potíží se zajištěním distančního vzdělávání u některých dětí bude individuálně zajištěn způsob vzdělávání na dálku podle konkrétní situace.

Přijímací řízení do MŠ probíhá v souladu se zákonem č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání § 34 a dále je konkretizováno ve Směrnici ředitelky školy k přijímání dětí v aktuálním školním roce a ve Školním řádu MŠ čl. IV, odst. 20.8.

1.4.1 Kroužky pro předškoláky

- Hra na zobcovou flétnu – 1- x týdně cca 30 min, předpokladem je vlastní flétnička, sešit na písničky. Vede Marcela Miklášová, čtvrtek odpoledne.
- Předškolní angličtina - 1 x týdně 45 minut společně a individuálně v ranních a odpoledních činnostech - jde o osvojení základů mluvené formy řeči, reakci na jednoduché anglické fráze, přiměřená slovní zásoba v tématech: barvy, číslice 1 – 10, hračky, ovoce a zelenina, rodina, zvířata, počasí, tělo, písničky, říkanky k tématu. Vede Alena Maňásková a Michaela Gregorová, pondělí odpoledne.
- **Pro všechny děti**
- Hýbáňky – 1 x týdně 45 minut , rozvoj pohybových dovedností dětí, hudebně pohybové aktivity. Vede Michaela Sedláčková, úterý odpoledne
- Od března 2025 zahájení předplavecké výuky v CPA Delfín Uherský Brod. Jde o 20 lekcí vytváření kladného vztahu dětí k vodě, hry s vodou, prvotní plavecké pohyby atd.

1.5 ŽIVOTOSPRAVA A PSYCHOHYGIENICKÉ PODMÍNKY

Stravování dětí zajišťuje vlastní školní jídelna v souladu s vyhláškou 107/2005 Sb. o školní stravování ve znění pozdějších předpisů.

Děti mají k dispozici samoobslužnou formou pitný režim, dětem v případě potřeby pomáhají učitelky.

Na pobyt venku jsou v případě vycházek děti děleny do skupin, mají adekvátní bezpečnostní vybavení: reflexní vestičky, učitelky terčíky a je jim doporučeno nosit u sebe mobilní telefon pro nečekanou událost. Před každým pobytem mimo areál školy musí být děti poučeny o zásadách bezpečnosti a ochrany zdraví. Při pobytu na zahradě mají třídy vymezen prostor, který zpravidla využívají. Mohou se střídát a obměňovat. Při využívání dětského hřiště i zahrady se musí děti i personál řídit provozním řádem zahrady a hřiště.

Při organizaci dne je dbáno na rytmické střídání činností tak, aby respektovaly všeobecné potřeby předškolních dětí i jejich potřeby individuální.

Denně jsou zařazována ranní cvičení, tělovýchovné chvílky, pohybové hry, pohybové aktivity na zahradě MŠ, dětském hřišti i sportovním hřišti v blízkosti školy.

Potřeba odpočinku a relaxace je umožněna odpočinkovými kouty ve třídách a dále odpoledním odpočinkem, v I. a II. třídě na lehátkách s lůžkovinami a pyžamem.

1.6 ŘÍZENÍ MŠ

Řízením školy je pověřena ředitelka školy, která je i statutárním orgánem, má ustanovenu svoji zástupkyni.

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny v pracovních náplních.

Je vytvořen funkční informační systém a to jak uvnitř, tak navenek a to prostřednictvím organizačního měsíčního plánu, rodiče jsou informováni prostřednictvím nástěnek, webových stránek, facebooku a písemnými zprávami ve formě lístku ve skříňce dítěte. Je zpracováno organizační schéma školy, k dispozici jsou telefonní čísla, případně e-mailové adresy na zaměstnance. Jsou svolávány provozní porady dle potřeby a pedagogické porady dle plánu viz příloha č. 1. Je aplikován program Twigsee – školka v kapse jak pro pedagogy, tak pro rodiče dětí.

Ředitelka vytváří prostředí vzájemné důvěry a tolerance, zapojuje zaměstnance do řízení, respektuje jejich názor.

Vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, motivuje a podporuje vzájemnou spolupráci. Ředitelka i všichni zaměstnanci pracují jako tým a spolupracují s rodiči dětí.

Plánování pedagogické práce a chod mateřské školy je funkční a využívá zpětné vazby.

Vedení školy vypracovává školní vzdělávací program ve spolupráci s pedagogickými pracovníky a společně rozhodují o otázkách, týkajících se ŠVP.

Ředitelka má nastaven kontrolní systém, provádí hospitace a kontroly dle plánu - příloha č. 2, vyhodnocuje práci všech zaměstnanců.

Z výsledků kontrol a evaluace jsou vyvozovány závěry pro další práci.

Mateřská škola úzce spolupracuje se zřizovatelem Obcí Velký Ořechov a dalšími orgány státní správy a samosprávy, s jinými organizacemi v místě příloha č. 3, se základní školou viz plán spolupráce příloha č. 4, s jinými mateřskými školami a s odborníky, kteří poskytují poradenské služby, a zejména s rodiči dětí viz příloha č. 5.

1.7 PERSONÁLNÍ A PEDAGOGICKÉ ZAJIŠTĚNÍ

Šest pedagogických pracovníků - ředitelka, učitelky mají požadované vzdělání, z toho čtyři vysokoškolské. Všechny, včetně ředitelky, si průběžně doplňují v rámci DVPP i samostudiem. Ředitelka vytváří podmínky pro profesionální růst pedagogů, na rozšiřování jejich profesních kompetencí. Je zpracován plán rozvoje pedagogických pracovníků - příloha č. 6.

Rozvrh přímé vzdělávací práce je koncipován s ohledem na odpovídající dobu překrývání ve třídách, s přihlédnutím k ekonomice délky provozu, vyplývající z potřeb rodičů dětí a zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí.

Škola spolupracuje při zajišťování specializovaných služeb, ke kterým příslušnou kompetenci nemá, s odborníky - školskými poradenskými pracovníci, lékaři, pedagogicko-psychologickou poradnou apod.

Dvě z učitelek mají kvalifikaci v oblasti speciální pedagogiky, tři učitelky mají vzdělání pro práci logopedické asistentky.

Odpovídající a funkční je personální obsazení nepedagogických profesí v MŠ, jak v mateřské škole, tak ve školní jídelně.

Zaměstnanci ve vztahu k rodičovské veřejnosti uplatňují partnerský postoj, využívat odbornosti a zkušenosti k vytváření pozitivního a důvěryhodného vztahu k MŠ jako instituci navazující, rozvíjející, doplňující a kompenzující rodičovské působení.

1.8 SPOLUÚČAST RODIČŮ

Úkolem předškolního vzdělávání je doplňovat a podporovat rodinnou výchovu a v úzké vazbě pomáhat zajistit dítěti takové prostředí, kde je dostatek mnohostranných podnětů přiměřených k jeho aktivnímu rozvoji a učení. Reagujeme na individuální potřeby a možnosti jednotlivých dětí na základě každodenního styku s dítětem i jeho rodiči. Snažíme se, aby ve vztazích mezi pedagogy a rodiči panovala oboustranná důvěra, porozumění, vstřícnost, respekt a ochota spolupracovat. Pedagogové sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí, resp. rodin a snaží se jim porozumět a vyhovět. Rodiče mají možnost podílet se na dění v MŠ. Jsou dostatečně informováni o všem, co se v mateřské škole děje. Mají možnost vyjádřit své připomínky k ŠVP i TVP. Rodiče jsou zapojováni do spolupráce a jsou vstřícní požadavkům učitelek při plnění cílů v TVP. Pomáhají zajistit pro potřeby školy např. přípravu kostýmů a oblečení na různá vystoupení, vypomáhají při pořádání kulturních či společenských akcí pořádaných školou aj. Rodiče jsou průběžně informováni o prospívání jejich dítěte, o jeho individuálních pokrocích v rozvoji a učení i o jeho chování. Spolupracujeme s rodiči při řešení vzniklých problémů; snažit se jim předcházet. Pedagogové chrání soukromí rodiny a zachovávají patřičnou mlčenlivost o jejich vnitřních záležitostech. Mateřská škola podporuje rodinnou výchovu a pomáhá rodičům v péči o jejich děti; nabízí rodičům poradenský servis i různé osvětové aktivity v otázkách výchovy a vzdělávání předškolních dětí.

1.9 PODMÍNKY A ZAJIŠTĚNÍ PRŮBĚHU VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Děti se speciálními vzdělávacími potřebami (dále jen děti se SVP) potřebují k naplnění svých vzdělávacích možností na rovnoprávné úrovni se svými vrstevníky poskytnutí **podpůrných opatření**. V rámci podpůrných opatření jde např.: o úpravu organizace, obsahu, hodnocení,

forem a metod vzdělávání, úpravu podmínek, používání kompenzačních pomůcek, vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu, využití asistenta pedagoga, snížení počtu dětí ve třídě a další. Podpůrná opatření se člení do pěti stupňů. Jejich uplatňování se řídí vyhláškou č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.

Podpůrná opatření prvního stupně se mohou uplatnit i bez doporučení školského poradenského zařízení, a to na základě školou vypracovaného plánu pedagogické podpory.

Plán pedagogické podpory

Umožňuje naplánovat vzdělávání konkrétního dítěte tak, abychom respektovali jeho potřeby, schopnosti, dovednosti a osobnostní rysy. Při tvorbě plánu klademe důraz na stručnost, praktičnost, přehlednost a využitelnost. Průběžně ho vyhodnocujeme a aktualizujeme v souladu s pokroky a potřeby dítěte.

Podpůrná opatření vyšších stupňů (druhého až pátého) může škola uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení. Jestliže naplnění vzdělávacích potřeb dítěte podpůrným opatření prvního stupně nepostačuje, doporučíme zákonnému zástupci dítěte využít poradenské pomoci za účelem posouzení jeho speciálních vzdělávacích potřeb.

Individuální vzdělávací plán

Tento plán zpracováváme na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zákonného zástupce dítěte. Je to závazný pracovní materiál sloužící učitelkám podílejícím se na výchově a vzdělávání dětí se SVP. Umožňuje pracovat podle jeho schopností a individuálním tempem. Cílem je najít optimální úroveň, na níž může dítě pracovat. Individuálním přístupem rozumíme: osobní přístup (pochvala, odměna), zohlednění některých charakteristik žáka, citlivost, opakování a upevňování, úprava podmínek, efektivní metody vzdělávání. V průběhu celého školního roku může být IVP doplňován a upravován podle potřeb dítěte. Úzce spolupracuje se školským poradenským zařízením, které nám poskytuje poradenskou podporu a nejméně jedenkrát za rok vyhodnocuje naplňování IVP.

Asistent pedagoga

Škola zajistí jeho přítomnost na doporučení školského poradenského zařízení (pokud to stupeň přiznaného podpůrného opatření vyžaduje). Asistent pedagoga poskytuje podporu jinému pedagogickému pracovníkovi při organizaci a realizaci vzdělávání žáka (příp. více žáků) se speciálními vzdělávacími potřebami v rozsahu stanoveném podpůrným opatřením.

Východiskem pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami v mateřské škole je Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání /dále RVP PV/, kde je toto vzdělávání zpracováno v samostatné kapitole. Cíle a záměry jsou pro všechny děti společné.

Přístupy k dětem se SPV

V prostředí naší mateřské školy se v co největší míře snažíme přistupovat k dětem se SPV individuálně a vycházet z jejich osobnosti. Respektujeme a uspokojujeme jejich základní potřeby psychické a sociální povahy, dbáme na dostatečný přísun různorodých a bohatých podnětů a zabezpečujeme potřeby jejich vývoje důležité pro jejich další rozvoj.

Při práci s dětmi se SPV bereme ohledy na aktuální změny zdravotního stavu a reagujeme na ně přizpůsobením obsahu, metod, forem a organizačních zajištění. Volíme vhodné vzdělávací metody a prostředky. Nevystavujeme děti situacím, které nemohou zvládnout, podporujeme je v činnostech, ve kterých zažijí úspěch. Stavíme na silných stránkách dítěte, dáme jim možnost zažít úspěch, ocenit i dílčí úspěchy a snahu. Neporovnáváme s ostatními dětmi a dbáme, aby měly na činnosti dostatek času. Úzce spolupracujeme s rodiči dítěte, informujeme je o vzdělávacích pokrocích dítěte.

V současné době pracuje ve II. třídě asistentka pedagoga na plný úvazek pro jedno dítě. Pracuje v těsné součinnosti s učitelkami, je pečlivá, důsledná a má s dětmi velmi hezký vztah.

1.10 PODMÍNKY A ZAJIŠTĚNÍ PRŮBĚHU VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Mateřská škola vytváří podmínky k co největšímu využití potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti. Třídní učitelky vytvoří nadaným dětem IVP na základě doporučení školského poradenského zařízení a zajistí realizaci všech stanovených podpůrných opatření (1. - 4. stupně) pro podporu nadání podle individuálních vzdělávacích potřeb dítěte. Např. možnost obohacování vzdělávacího obsahu, zadávání specifických úkolů, zařazení do skupiny starších dětí, případně předčasný nástup dítěte do základní školy.

Přístupy pedagogů se přizpůsobují mimořádným schopnostem dětí. Pro nadané děti je velmi důležité jejich nadání rozvíjet. Velkou výhodou je, že většinu úkolů, her a rozvíjejících metod, které použijeme u nadaných dětí, lze využít i v práci s ostatními dětmi v lehčí variantě. U dětí nadaných rozvíjíme jeho silné stránky, ale současně pracujeme i s jeho slabiny. Při práci s nadanými dětmi věnujeme pozornost komunikaci, pozorně nasloucháme tomu, co říká, vytváříme prostor pro prezentaci výkonů dítěte. Vzdělávací aktivity jsou pestré, možnosti a podmínky jsou nakloněny pro rozvoj nadání dětí.

1.11 PODMÍNKY A ZAJIŠTĚNÍ PRŮBĚHU VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ OD DVOU DO TŘÍ LET

Pro dvouleté dítě je vstup do mateřské školy nejčastěji první sociální zkušeností mimo širší rodinu. Poznává nové vzorce chování dospělých i vrstevníků, vymezuje si vlastní prostor, přijímá vymezené hranice a nové role. V tomto období se projevuje silnější potřeba vazby na dospělé osobu. Učitelka zastává velmi významnou pozici, stává se zástupcem rodiče, jistotou a oporou dítěte v běžném dění i v budování vztahů s vrstevníky.

Při zařazení dvouletých dětí do naší mateřské školy bereme ohled na jejich vývojová specifika. Musíme počítat s tím, že dítě okolo druhého roku zůstává většinou stále silně závislé na matce či jiné dospělé osobě o něj pečující. Odloučení se mohou projevit formou pocitu bezmoci a vzteku. Tyto pocity se mohou projevit neadekvátní reakcí ve formě záchvatu vzteku či agresí vůči vrstevníkům. Dvouleté děti nemusí být ještě dostatečně samostatné a mnohdy potřebují nejenom soustavnější dopomoc učitelky, ale také zvýšenou potřebu individualizované péče. Je potřeba brát v úvahu jejich zvýšenou potřebu spánku a zajistit tak klidný prostor pro odpolední odpočinek. Také musíme dát dětem delší čas i při stravování a sebeobsluze. Dvouleté děti také potřebují větší emoční podporu (pohlazení, objetí), také značnou míru pozornosti a vedení. Mají omezenou dobu pozornosti, nejsou dostatečně samostatné a také špatně (často nesrozumitelně) mluví.

Dvouleté děti se nejvíce učí nápodobou, situačním učením, vlastním prožitkem a především hrou. Často vyžadují opakování činností, potřebují pravidelné rituály, zpravidla udrží pozornost jen velmi krátkou dobu. Při výchovně vzdělávacím procesu dvouletých dětí je pro nás základem hra.

Význam hry u dvouletých dětí

V tomto období dítě začíná upřednostňovat hru s vrstevníky před hrou s dospělými. Hra je paralelní – nehrají si spolu, ale vedle sebe, hrají si stejným způsobem. Pravidla hry jsou většinou egocentrické a nastavené tak, aby byla hra výhodná právě pro ně. Dítě při hře rozvíjí své schopnosti a dovednosti. Hra se stává přípravou pro práci a úkoly, které je čekají v dalších letech. Hra také slouží k tomu, aby se dítě lépe vyrovnalo s těžkostmi. Vztah k hračkám je spíše majetnický, mají sklony k hromadění hraček.

Ve vzdělávání dětí mladších tří let převládají spontánní činnosti nad řízenými. Nejčastěji uplatňujeme individuální nebo skupinovou formu činností. Při plánování vzdělávací nabídky pro děti mladší tří let vycházíme z principů: jednoduchost, časová nenáročnost, známé prostředí a nejbližší okolí, smysluplnost a podnětnost, dostatek prostoru a času pro volný pohyb a hru dítěte.

Podmínkou úspěšné pedagogické práce je úprava podmínek ve třídách a mateřské škole tak, aby bylo možné respektovat u dvouletých dětí jejich specifika, individuální potřeby, zájmy a možnosti. Naším cílem je v co největší míře u dětí zabezpečit hygienické, psychosociální, věcné a personální podmínky. Mateřská škola je vybavena dostatečným množstvím podnětných a bezpečných hraček a pomůcek vhodných pro dvouleté děti. V průběhu roku se nadále počítá s nákupem dalších vhodných hraček či pomůcek. Hračky jsou umístěny přehledně, bezpečně a v úrovni, tak aby na děti bez obtíží dosáhly. Ve třídách jsou nastavena dětem srozumitelná pravidla pro používání a ukládání hraček a pomůcek. Při pobytu na školní zahradě je využíváno pouze odpovídající zahradní vybavení vzhledem k věku dětí. Byly doplněny i průlezky pro děti dvouleté. Vzhledem k jejich bezpečnosti děti mohou

využívat travnatou část zahrady, hřiště a pískoviště. Vzhledem k tělesné výšce je ve třídách odpovídající sedací nábytek. Umývárny v obou třídách odpovídají požadavkům dvouletých dětí (výška záchodu a umyvadla). Jsou zakoupeny stupínky a přebalovací podložka. Umývárny jsou vybaveny sprchou. V každé třídě je jedna učitelka, která je proškolená v oblasti vzdělávání dvouletých dětí. Ostatní učitelky si znalosti doplňují samostudiem.

Zajištění průběhu vzdělávání

Ve vzdělávání dětí mladších tří let převládají spontánní činnosti nad řízenými. Nejčastěji uplatňujeme individuální nebo skupinovou formu činností. V plné míře akceptujeme vývojová specifika (individualizace a diferenciaci).

Při plánování vzdělávací nabídky pro děti mladší tří let vycházíme z jednoduchých principů:

- jednoduchost
- časová nenáročnost známé prostředí a nejbližší okolí
- smysluplnost a podnětnost
- dostatek prostoru a času pro volný pohyb a hru dítěte

Při vzdělávání dětí od dvou do tří let maximálně využíváme metody práce vhodné pro tuto věkovou kategorii:

- situační učení
- spontánní sociální učení (nápodoba)
- prožitkové učení
- učení hrou a činnostmi

Postupně ve spolupráci se zřizovatelem vytváříme co nejlepší vhodné podmínky pro vzdělávání a rozvoj dětí mladších tří let.

1.12. Podmínky a zajištění vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Pokud počet dětí, které jsou cizinci a pro které je předškolní vzdělávání povinné, je alespoň 4 děti, ředitelka mateřské školy zřídí skupinu pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání. V současné době není v MŠ žádné dítě s těmito potřebami.

2 CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU MATEŘSKÉ ŠKOLY

Náš školní vzdělávací program vychází z Rámcového programu předškolního vzdělávání se zřetelnou profilací výchovy ke zdraví a zdravému životnímu stylu. Jde nám o aplikaci zásad školy podporující zdraví, vzdělávací obsah je postaven na vytvoření integrovaného systému tematických bloků, zaměřujeme se na pedagogickou diagnostiku jako jeden ze zdrojů plánování pedagogické práce a na evaluaci a hodnocení naší činnosti jako zpětné vazby celého vzdělávacího procesu. Tento program je veřejně přístupný na webu MŠ, v tištěné podobě ve vstupní hale školy, na požádání může být zapůjčen zájemcům k prostudování. Rodiče jsou pravidelně seznamováni s tímto dokumentem na úvodní společné schůzce v září. Jsou brány v potaz jejich náměty a připomínky. Hlavní záměry programu představují aplikaci zásad školy podporující zdraví, vzdělávací obsah programu postaven na vytvoření integrovaného systému tematických bloků, dále se zaměřujeme na pedagogickou diagnostiku dítěte jako jeden ze zdrojů plánování pedagogické práce a na evaluaci a hodnocení naší činnosti jako zpětné vazby celého procesu. ŠVP zaměřujeme na poznávání vztahů a souvislostí, které spojujeme s poznáním světa. Tím chápeme poznávání přírody a přírodních jevů a dějů, ale také světa lidí a poznávání vzájemných vztahů, chování a jednání, objevování mravních hodnot. Rozvíjíme pracovní schopnosti a dovednosti dětí, poznávání a experimentování, tvoření pojmů, myšlenkové operace. Specifickou pozornost věnujeme získávání klíčových kompetencí, které děti potřebují jak pro své úspěšné pokračování v systematickém vzdělávání, tak k celoživotnímu učení se. Filozofií naší školy je rozvíjet osobnost samostatného, zdravě sebevědomého, tvořivého jedince cestou přirozené výchovy, to vše v příjemné a přátelské atmosféře mateřské školy.

Snahou naší školy je vytvořit prostředí:

- kde je pohoda;
- kde se dítě cítí dobře a umí se radovat;
- kde panuje důvěra;
- kde dítě není přetěžováno;
- kde je dostatek zážitků a možností k jeho seberealizaci ve všech oblastech;
- kde dítě najde přátelské a přirozené prostředí;
- kde se může rozvíjet po všech stránkách.

Chceme být školou, otevřenou rodičovské veřejnosti a úzce s ní spolupracovat. Podporujeme všestranný tělesný a duševní rozvoj dítěte. Snažíme se rozvíjet jeho osobnost a individualitu v kolektivu vrstevníků. Poskytujeme podněty ke zvyšování vzdělávací úrovně, pečujeme o jazykový projev, podporujeme zdravý životní styl.

Snažíme se o to, aby si děti uměly vážít opravdových hodnot v lidském životě.

Vzdělávací obsah je tvořen pěti integrovanými bloky. Každý integrovaný blok obsahuje dílčí podtémata. Vzdělávací cíle a očekávané výstupy vycházejí z pěti oblastí předškolního vzdělávání. Tyto oblasti jsou propojené, vzájemně se ovlivňují, prolínají se a navazují na sebe. Učitelky ve třídách pracují podle třídního vzdělávacího programu, kde jsou konkretizovány dílčí cíle a očekávané výstupy, které jsou v podobě činností a příležitostí, které nám vymezují, čeho by mělo dítě zpravidla na konci předškolního vzdělávání dosáhnout. Projektování vzdělávacích cílů, očekávaných výstupů a vzdělávací nabídka jednotlivých integrovaných bloků jsou učitelkou upravovány, konkretizovány a doplňovány tak, aby respektovaly potřeby dětí a vycházeli z jejich věkových a vývojových zákonitostí. Učitelky dle svého uvážení, podle konkrétních potřeb a situací volí jednotlivá dílčí podtémata.

Integrované bloky

Integrovaných bloků je pět. První integrovaný blok je zaměřen na adaptaci a seznámení dítěte s prostředím mateřské školy. Následující čtyři integrované bloky jsou zaměřeny na seznamování dětí s přírodou, se změnami v přírodě, které s sebou přináší změny ročních období, seznamování s některými typickými znaky jednotlivých ročních období a činnostmi, které s daným obdobím souvisí. Každý integrovaný blok začíná příběhem, který děti vtáhne do tématu.

A. HOLA, HOLA...PŘÍBĚHY A DOBRODRUŽSTVÍ VOLÁ

- Kdo si hraje, nezlobí.
- Cestou necestou.

B. PODZIMNÍ ČAROVÁNÍ S BERUŠKOU, BROUČKEM, VČELKOU

- Když padá listí.
- Dešťové kapičky dostaly nožičky.
- Spadl kaštan do travičky.
- Měla babka čtyři jabka.
- Barevný podzim.

C. JAK BERUŠKA, BROUČEK, VČELKA POTKALI VLOČKU

- Jak jsem potkal Čerta.
- Co má zima za práci.
- Bum, bum, bum postavíme dům.
- Haló pane Karnevale.
- Moje tělo – tvoje tělo.

D. JAK ... PROBUDILI JARO

- Jak rozkvetlo jaro.

- Zvířátek je všude plno.
- Hody, hody.
- Z pohádky do pohádky.
- Na louce a u rybníka.

E. JEDNA, DVĚ ... JDE

- Já a moje rodina.
- Letem světem.
- Doháníme prázdniny.
-

2.1 RÁMCOVÉ CÍLE

Při vzdělávání všech dětí v mateřské škole sledujeme tyto rámcové cíle:

1. rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání
2. osvojení základů hodnot, na nichž je založena naše společnost
3. získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí.

Zároveň usilujeme o vytváření základů klíčových kompetencí:

A. KOMPETENCE K UČENÍ

Vedeme dítě k:

- soustředěnému pozorování, zkoumání, objevům, hledání souvislostí, experimentování s užíváním jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- uplatňování získaných zkušeností v praxi a v dalším učení - elementárním poznatkům o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje a k orientaci v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- přirozené zvědavosti, aktivitě, všímavosti, schopnosti radovat se z úspěchů, které samo dokázalo a k poznání, že se může mnohému naučit, radovat se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- spontánnosti, schopnosti dokončit to, co započalo, pracovat dle pokynů - sebehodnocení i hodnocení druhých
-

B. KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Vedeme dítě k:

- samostatnému řešení problémů, na které stačí, náročnější problémy řeší s pomocí dospělého
- k všímavosti si dění kolem, nebýt pasivní

- spontánnímu řešení problémů a situací (vlastní nápady, varianty), využívání dosavadních zkušeností, fantazii a představivosti
- užívání logických, matematických a empirických postupů při řešení myšlenkových i praktických problémů
- užívání číselných a matematických pojmů
- pochopení rozlišnosti řešení (vedoucí k cíli či nikoli)
- pochopení, že vyhýbat se řešení problému nevede k cíli

C. KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

Vedeme dítě k:

- samostatnému vyjadřování, správné formulaci vět, porozumění druhému
- vyjadřování a sdělování svých prožitků, pocitů, nálad různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, ...)
- komunikaci bez zábran a ostychu
- rozšiřování slovní zásoby
- orientaci v knížkách, encyklopediích

D. KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

Vedeme děti k:

- samostatnosti při rozhodování, k vytváření a vyjádření vlastního názoru
- uvědomování si důsledků svého jednání
- rozpoznání nevhodného chování, nespravedlnosti, ubližování, agresivity
- citlivému a ohleduplnému projevu k druhým, pomoci slabším
- domluvě a spolupráci ve skupině
- respektování a dodržování pravidel
- přijímání kompromisů
- obezřetnosti vůči neznámým lidem a situacím, schopnosti odmítnout to, co je mi nepříjemné

E. KOMPETENCE ČINNOSTNÍ A OBČANSKÉ

Vedeme děti k:

- učení plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat svoje hry a činnosti
- schopnosti rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat své slabé stránky
- svobodnému rozhodování
- smyslu pro povinnosti ve hře, práci i učení
- schopnosti vážit si práce druhých
- spoluvytváření pravidel společného soužití mezi vrstevníky
- odpovědnému chování ve zdravém a bezpečném prostředí (přírodním i společenském)
- ochraně zdraví a bezpečí svého i druhých

Vzdělávací obsah je propojen do pěti oblastí:

A. DÍTĚ A JEHO TĚLO - oblast BIOLOGICKÁ

Záměr vzdělávacího úsilí: podporovat růst a tělesný vývoj dítěte, podporovat fyzickou pohodu dítěte, zlepšovat tělesnou zdatnost i pohybovou a zdravotní kulturu dítěte, rozvíjet pohybové i manipulační dovednosti dětí, učit se sebe obslužným dovednostem a vést dítě ke zdravým životním postojům.

B. DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA - oblast PSYCHOLOGICKÁ

Záměr vzdělávacího úsilí: rozvíjet duševní pohodu dítěte, psychickou zdatnost dítěte, rozvíjet intelekt dítěte, řeč, jazyk, rozvíjet poznávací procesy a funkce, city i vůli, rozvíjet sebe pojetí a sebe nahlížení dítěte, jeho kreativitu a sebevyjádření.

C. DÍTĚ A TEN DRUHÝ - oblast INTERPERSONÁLNÍ

Záměr vzdělávacího úsilí: utvářet vztahy dítěte k jinému dítěti či dospělému, posilovat, kultivovat a obohacovat jejich vzájemnou komunikaci, zajišťovat pohodu těchto vztahů.

D. DÍTĚ A SPOLEČNOST - oblast SOCIÁLNĚ KULTURNÍ

Záměr vzdělávacího úsilí: uvést dítě do společenství ostatních lidí, do života v lidské společnosti, uvést dítě do světa kultury a umění,

pomoci dítěti osvojit si potřebné dovednosti, návyky i postoje, pomoci dítěti přijmout základní všeobecné, uznávané společenské, morální a estetické hodnoty, pomoci dítěti podílet se na utváření společenské pohody.

E. DÍTĚ A SVĚT - oblast ENVIRONMENTÁLNÍ

Záměr vzdělávacího úsilí: založit u dítěte elementární povědomí o okolním světě a jeho dění, založit u dítěte elementární povědomí o vlivu člověka na životní prostředí počínaje nejbližším okolím a konče globálními problémy celosvětového dosahu, vytvořit základy pro otevřený a odpovědný postoj dítěte (člověka) k životnímu prostředí.

2.2 DÍLČÍ CÍLE A VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA

A. V biologické oblasti se u dětí zaměřujeme na:

- fyzický rozvoj a pohybovou koordinaci
- jemnou motoriku, koordinaci ruky a oka
- sebeobsluhu
- zdraví, bezpečí

U dětí podporujeme:

- uvědomění si vlastního těla
- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí

- rozvoj a užívání všech smyslů
- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu

Vzdělávání v oblasti biologické směřujeme k tomu, aby děti na konci předškolního období zpravidla dokázaly v oblasti fyzického rozvoje a pohybové koordinace:

- zachovávat správné držení těla
- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí
- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru
- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.) jemné motoriky, koordinace ruky a oka
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku
- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, nástroji a materiály sebeobsluhy
- zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony zdraví, bezpečí
- pojmenovat části těla a některé orgány, znát jejich funkce, znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, pohybem a sportem
- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí
- mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí

Učitelka dětem nabízí činnosti:

- pohybové lokomoční: chůze, běh, skoky a poskoky, lezení, nelokomoční: změny poloh a pohybů těla na místě a jiné pohybově zaměřené - základní gymnastika, turistika, sezonní činnosti, míčové hry apod.
- manipulační a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním
- seznamující děti s věcmi, které je obklopují, a jejich praktickým používáním

- zdravotně zaměřené: vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení
- konstruktivní a grafické
- hudební a hudebně pohybové
- pracovní a sebeobslužné (jednoduché) v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.
- relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- zaměřené na poznávání lidského těla a jeho částí, na ochranu zdraví, osobního bezpečí, na vytváření zdravých životních návyků činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozících při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí
- smyslové a psychomotorické hry

B. V psychologické oblasti se u dětí zaměřujeme na rozvoj:

- jazyka a řeči
- poznávacích schopností a funkcí, představivosti a fantazie, myšlenkových operací
- sebepojetí, citů a vůle

V oblasti JAZYKA A ŘEČI u dětí podporujeme:

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu □ osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)

Zaměřujeme se na rozvoj:

- výslovnosti, gramatické správnosti řeči, porozumění, vyjadřování, dorozumívání

Vzdělávání v této podoblasti směřujeme k tomu, aby děti na konci předškolního období zpravidla dokázaly:

- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- pojmenovat většinu toho, čím jsou obklopeny
- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
- vést rozhovor, formulovat otázky, odpovídat, slovně reagovat
- domluvit se slovy
- porozumět slyšenému
- sledovat a vyprávět příběh, pohádku

Učitelka dětem nabízí činnosti:

- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)
- seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika)
- zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest umožňuje
- komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv
- samostatný slovní projev na určité téma
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů
- vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co zhlédlo
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
- prohlížení a „čtení“ knížek

V oblasti POZNÁVACÍCH SCHOPNOSTÍ A FUNKCÍ, PŘEDSTAVIVOSTI, FANTAZIE a MYŠLENKOVÝCH OPERACÍ u dětí podporujeme:

- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)
- vytváření základů pro práci s informacemi

Zaměřujeme se na rozvoj:

- vnímání
- pozornosti, soustředěnosti, paměti
- tvořivosti, vynalézavosti, fantazie
- rozlišování obrazných znaků a symbolů, grafické vyjadřování
- časoprostorové orientace

- základní matematické, početní a číselné pojmy a operace
- řešení problémů, učení

Vzdělávání v této podoblasti směřujeme k tomu, aby děti na konci předškolního dokázaly:

- v oblasti rozvoje VNÍMÁNÍ
  - vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů
  - vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího)
  - zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité
- v oblasti rozvoje POZORNOSTI, SOUSTŘEDĚNOSTI, PAMĚTI
  - záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
  - vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
  - naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit
- v oblasti rozvoje TVOŘIVOSTI, VYNALÉZAVOSTI, FANTAZIE
  - vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických)
- v oblasti ROZLIŠOVÁNÍ OBRAZNÝCH ZNAKŮ A SYMBOLŮ, GRAFICKÉ VYJADŘOVÁNÍ
  - zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité
  - rozlišovat některé obrazné symboly a porozumět jejich významu a funkci
- v oblasti ČASOPROSTOROVÉ ORIENTACE
  - chápat prostorové pojmy, elementární časové pojmy
  - orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
- v oblasti ZÁKLADNÍCH MATEMATICKÝCH, POČETNÍCH A ČÍSELNÝCH POJMŮ A OPERACÍ
  - chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a dle potřeby je využívat
  - přemýšlet, uvažovat, a své myšlenky i úvahy vyjádřit
- v oblasti ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ, UČENÍ
  - řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně
  - nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
  - projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film
  - vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení
  - postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
  - prožívat radost ze zvládnutého a poznaného

- přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování
- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností - velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky, jejich charakteristických znaků a funkcí
- manipulaci s předměty, zkoumání jejich vlastností, konkrétní operace s materiálem - třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.
- řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant činnosti zaměřené na:
  - vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků
  - vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem, s médií apod.
  - poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů - písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce
  - seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou
  - číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství apod. a jejich smysluplnou praktickou aplikaci
  - zasvěcení dítěte do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod.
- spontánní hru, volné hry a experimenty s materiálem a předměty
- smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod.
- námětové hry a činnosti
- hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity)
- hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové)
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině

V podoblasti SEBEPOJETÍ, CITŮ A VŮLE u dětí podporujeme:

- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)

- získání relativní citové samostatnosti
- rozvoj schopnosti sebeovládání
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci

Zaměřujeme se na rozvoj:

- sebevědomí a sebeuplatnění
- sebeovládání a přizpůsobivosti
- vůle, vytrvalosti, citů a jejich projevů

Vzdělávání v této podoblasti směřujeme k tomu, aby děti na konci předškolního období zpravidla dokázaly:

- v oblasti rozvoje SEBEVĚDOMÍ A SEBEUPLATNĚNÍ
  - odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
  - uvědomovat si svou samostatnost, orientovat se ve skupině
  - vyjádřit svůj souhlas, umět říci ne v konkrétní situaci
  - podílet se na organizaci hry a činnosti
- v oblasti rozvoje SEBEOVLÁDÁNÍ A PŘIZPŮSOBIVOSTI
  - ve známých a opakujících se situacích, kterým rozumí, se snažit ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
  - uvědomovat si svoje možnosti a limity
  - přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky (sebehodnocení)
- v oblasti rozvoje VŮLE, VYTRVALOSTI, CITŮ A JEJICH PROJEVŮ
  - vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost i její dokončení
  - uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky
  - prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí, snažit se ovládat své afektivní chování
  - těšit se z hezkých a příjemných zážitků, přírodních a kulturních krás i setkávání se s uměním
  - zachytit a vyjádřit své prožitky
  - zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
  - přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné nejrůznějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení

- zaměřené k poznávání různých lidských vlastností; záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší (fyzické i psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city, vlastnosti dané pohlavními rozdíly, věkem, zeměpisným místem narození, jazykem) a v čem jsou si podobní
- dramatické - předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích, mimické vyjadřování nálad - úsměv, pláč, hněv, zloba, údiv, vážnost apod., vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních vytváří příležitost pro spontánní hru
- hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání cvičení organizačních dovedností
- estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další)
- sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte
- cvičení v projevování citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště záporných emocí, např. hněvu, zlosti, úzkosti)
- hry na téma rodiny, přátelství apod.
- výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.)

C. V interpersonální oblasti se zaměřujeme na:

- komunikaci s dospělým
- komunikaci s dětmi, spolupráci při činnostech

U dětí podporujeme:

- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování vztahů mezi dětmi
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.
- hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých
- četbu, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením

D. V sociálně- kulturní oblasti se zaměřujeme na:

- společenská pravidla a návyky
- zařazení do třídy/do skupiny/
- kulturu, umění

U dětí podporujeme:

- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevat
- rozvoj společenského i estetického vkusu

Vzdělávání v oblasti sociálně-kulturní směřujeme k tomu, aby děti na konci předškolního období zpravidla dokázaly v podoblastech:

- společenských pravidel a návyků
  - uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi
  - utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat
  - uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, učit se odmítat společensky nežádoucí chování
- zařazení do třídy /skupiny/
  - pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svoji roli, podle které je třeba se chovat
  - začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
  - adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy
- kultura, umění
  - vnímat umělecké a kulturní podněty, hodnotit svoje zážitky
  - zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných činností, dovedností a technik

- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální
- učitelka dětem nabízí činnosti zaměřené na
  - běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
  - spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě
  - přípravy a realizace společných zábav a slavností - oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.
  - tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a tříbení vkusu
- učitelka využívá a zařazuje
  - aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy
  - různorodé společné hry a skupinové aktivity - námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod. umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích
  - receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti - poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének
  - hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, žák, role dané pohlavím, profesní role, herní role) a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává
  - hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (využívání praktických ukázek z okolí dítěte, tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty, praktická manipulace s některými pomůckami a nástroji, provádění jednoduchých pracovních úkonů a činností apod.)
  - aktivity přibližující dítěti - pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí - svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení, využívání příležitostí seznamujících dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí apod.) umožňuje

- setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě

E. V environmentální oblasti se zaměřujeme na:

- poznatky, sociální informovanost
- adaptabilitu ke změnám
- vztah k životnímu prostředí

U dětí podporujeme:

- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- poznávání jiných kultur
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí

Vzdělávání v oblasti environmentální směřujeme k tomu, aby děti na konci předškolního období zpravidla dokázaly v podoblastech:

- poznatků, sociální informovanosti
  - orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí
  - osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
  - mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
  - vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný adaptability ke změnám
  - všimnout si změn a dění v nejbližším okolí
  - porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé, přizpůsobovat se jim vztahu k životnímu prostředí

- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat
- mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se lidé chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí
- učitelka dětem nabízí činnosti
  - přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety
  - hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat
  - aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic, návštěvy obchodů, návštěvy důležitých institucí, budov a dalších pro dítě významných objektů)
  - práci s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií
  - kognitivní (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování)
  - praktické, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami)
  - ekologicky motivované herní aktivity (ekohry)
  - přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí
  - kde děti získají poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, jedovaté rostliny, běžné chemické látky, technické přístroje, objekty a jevy, požár, povodeň a jiné nebezpečné situace a další nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy), využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím
- učitelka umožňuje
  - sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé

- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (živá i neživá příroda, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)
- praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává
- pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.)
- učitelka využívá
  - přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte k seznamování dítěte s elementárními ději srozumitelnými reáliemi o naší republice

2.3 FORMY, METODY A ZÁSADY VZDĚLÁVÁNÍ

Ve své práci uplatňujeme tyto formy a metody práce:

- prožitkové a kooperativní učení hrou, které je založeno na přímých zážitcích dítěte, využívání situačního učení, kdy bezprostředně reagujeme na situaci, která nebyla plánována
- upřednostňujeme smyslové vnímání jako základ veškerého přirozeného poznávání
- aktivně podporujeme rozvoj komunikativních dovedností
- využíváme spontánních nápadů dětí, podporujeme dětskou zvědavost a potřebu objevovat
- uplatňujeme situační učení, spontánní sociální učení, didakticky cílenou činnost

Hlavní zásady pro naši práci s dětmi:

- prioritou je pro nás vždy zájem dítěte, vše v mateřské škole by mělo respektovat potřeby dětí
- hlavní činností dítěte je hra nebo činnost, při které získává poznatky a dovednosti, učitelka je spoluhráč, zajistíme dostatek času pro hru.
- respektujeme specifiku předškolního vzdělávání
- uplatňujeme individuální přístup k dítěti
- aktivity spontánní a řízené jsou vzájemně provázané a vyvážené, různorodé
- důsledně provádíme evaluační analýzu obsahu, metod a forem denní nabídky činností dětem
- sledujeme vývoj dítěte a jeho změny a pokroky zaznamenáváme
- spolupracujeme s rodiči dětí

3 TEMATICKÉ INTEGROVANÉ BLOKY

O Berušce, Broučku, Včelce (podle názvu třídy)

V rámci společných témat si mohou učitelky stanovovat a doplňovat podtémata, časová dotace je doporučená. Po vyčerpání tématu je nutno jeho plnění krátce zrekapitulovat v hodnotícím listu.

Pravidla pro vytváření třídního vzdělávacího programu:

- Na tvorbě se zpravidla podílejí v každé třídě všechny učitelky.
- Vycházíme ze společných témat, prostřednictvím konkretizace dílčích cílů směřujeme k dosažení stanovených kompetencí u dětí.
- K realizaci dílčích cílů je nutná individuální diagnostika každého dítěte, přehled o jeho znalostech, dovednostech, úrovni rozvoje psychické i fyzické stránky, o rodinném zázemí a zdravotním stavu. Je nutné si uvědomovat možnosti a perspektivy rozvoje každého dítěte, aby nedošlo k přeceňování nebo naopak snížení požadavků na dítě.
- Při výchovné práci je třeba brát zřetel na úroveň dětí ve skupině, modifikovat požadavky z hlediska věku a schopností dítěte, respektovat a usměrňovat zájmy dítěte a vytvářet pozitivní atmosféru ve třídě.
- Třídní program je aktuální, pružný a lze jej pozměňovat, doplňovat, přizpůsobovat potřebám třídy.

3.1 ROZPRACOVÁNÍ TEMATICKÝCH BLOKŮ

HOLA, HOLA... PŘÍBĚHY A DOBRODRUŽSTVÍ VOLÁ

Časový rozsah: září

Doporučená dílčí podtémata:

Kdo si hraje, nezlobí

- seznámení s prostředím MŠ a dětmi
- utváření pravidel

Cestou necestou

- utváření pravidel při pobytu venku
- pravidla silničního provozu na vycházkách
- seznámení s dopravními prostředky, které mohou děti dopravit do MŠ

Charakteristika integrovaného bloku:

Integrovaný blok prostřednictvím úvodní pohádky seznamuje děti s postavou Berušky, Broučka a Včeličky, která je bude provázet po celý školní rok. Je zaměřen na vytváření co nejlepších podmínek pro přijetí dětí do kolektivu MŠ, seznámení s prostředím MŠ, jmény kamarádů a učitelek, na vzájemné poznávání, na vytváření příznivého sociálního klimatu ve třídách a vytváření důvěry mezi dítětem a učitelkou. U nových dětí odstraňuje strach z neznámého prostředí, učí děti, že každá věc v MŠ má své místo, že o hračku se mají podělit, domluvit se, vyjít si vstříc. Poznat, že pobyt ve školce je dočasný, že rodiče si ho vždy vyzvednou. Děti se postupně učí respektovat daná pravidla soužití ve třídě. Utváření pravidel chování při pobytu venku, seznámení s pravidly silničního provozu – jak přecházíme silnici, chůze po cestě a po silnici. Seznámení s dopravními prostředky, které nás mohou do mateřské školy dopravit.

Úvodní příběh

Pomalou se blížil podzim. Vše se začalo krásně zbarvovat. A v jeden takový krásný barevný den se narodil skřítek Kaštánek. Že nevíte, kdo to je? Ani se vám nedivím. Takový skřítek – to je velká převeliká vzácnost. Když se kaštany líhnou ze svých ostnatých postýlek, většinou se nic nestane. Spadne-li však kaštan na kouzelný kamínek, probudí se v něm skřítek. Malý, tuze maličký...ale kouzelný. A to si představte děti, že se stalo u kaštanu na naší zahradě. Každý takový skřítek, když vykoukne na svět, má čarovnou moc. A víte děti, co ten náš skřítek vyčaroval? Vyčaroval něco pro nás, do naší školky. Jedním

mávnutím hůlky z kaštanové větvičky vykouzil tři malé, docela maličké kamarády. Už jste určitě nedočkaví, kteří kamarádi to jsou. Je to Beruška, Brouček a Včelička. Každý z nich si u nás ve školce najde svoji třídu, kde bude společně s námi poznávat nové věci, bude nám pomáhat a zažije tu spoustu dobrodružství. Děti, a co myslíte, jaký kamarád přijde do naší třídy?

OBLAST BIOLOGICKÁ

KONKRETIZACE DÍLČÍCH CÍLŮ

- zajímat se o udržování svého těla ve zdraví
- vědět o správném držení těla
- napomáhat vlastnímu zdraví aktivním pohybem
- zdokonalovat pohybové dovednosti
- zaujímat pozitivní postoj k pohybu
- získávat obratnost v pohybech
- pečlivě provádět jednoduché pohyby a cviky
- zvládat koordinaci hrubé motoriky
- rozvíjet jemnou motoriku a grafomotoriku
- provádět jednoduché pracovní úkony – rozvíjet zručnost (hnětení, mísení, dělení na části)
- vědomě uvolnit svalové napětí, ovládat vdech i výdech
- znát způsoby a prakticky zvládat úkony osobní hygieny a sebeobsluhy
- vědět o významu osobní hygieny
- samostatně se chovat při stolování, kulturně stolovat
- odhadovat, kdy potřebuje pomoc dospělého
- zvládání jednoduchých pracovních úkonů
- napodobování a postupné osvojování zacházení s předměty denní potřeby, pomůckami a hračkami
- znát pravidla bezpečného chování chodce v dopravním provozu
- zvažovat situaci z hlediska bezpečí
- seznámení se smysly
- ověřit funkci smyslů
- procvičovat hudebně pohybového projevu
- zapojit do kolektivních her

KONKRETIZACE OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ

- provádí aktivně činnosti podporující zdraví: pohyb, hygiena
- aktivně vyhledává a vyžaduje příležitosti k pohybu
- je-li upozorněno, zaujme správný stoj, sed
- správně drží tělo
- úspěšně zdolává překážky lezením, skokem...
- pohybovat se v prostoru – vyhýbat se překážkám
- pohybovat se a orientovat se ve skupině dětí
- chodí a běhá koordinovaně
- dovede kutálet míč určitým směrem
- provádí poskoky snožmo
- zvládne plynulé převalování - válení sudů
- provádí uvolňovací a rozvíčovací grafomotorické cviky
- z plastelíny modeluje kouli
- provádí volné čáranice (tzv. závodní dráhy), kruh
- provádí činnosti na rozvoj správného úchopu psacího náčiní
- provádí jednotlivé relaxační cviky
- vědomě uvolňuje tělo v lehu na zádech
- nadechuje se správně nosem
- samostatně si nazuje přezůvky, svléká a obléká s dopomocí
- dovede správným způsobem používat toaletu
- dovede si podle potřeby samostatně čistit nos
- dovede se čistě mýt
- má návyk umývat si ruce před jídlem a po použití toalety
- používá mýdlo, kartáček a ručník
- dovede požádat o přiměřenou porci jídla
- dovede nést talíř s jídlem, nalitý hrnek
- chová se u stolu přirozeně a správně
- dovede si říct o pomoc
- postará se o hračky, uklidí je na své místo
- udržuje pořádek a zvládá jednoduché úklidové práce (zamete, setře stoleček)
- umí přecházet přes silnici (přechod, rozhlédnutí...)
- umí pojmenovat dopravní bezpečnostní rizika v blízkém okolí školy a domova
- ví, jak se chovat při pobytu venku
- využívá smysly – zrak a hmat

- reaguje pohybem na zvuky rytmických nástrojů – chůze, běh, skoky...

OBLAST PSYCHOLOGICKÁ

KONKRETIZACE DÍLČÍCH CÍLŮ

- podpora artikulace, řečové a rytmické hry
- rozvíjet slovní zásobu
- rozvíjet vokální činnosti
- usilovat o správnou výslovnost
- rozvíjet sluchové vnímání
- rozvíjet zrakové rozlišování
- rozvíjet prostorovou orientaci
- osvojit si základní početní operace
- záměrně se soustředit na určitou dobu, dokončit činnost
- rozvíjet myšlení
- vytvářet představy
- zapamatovat si krátký literární text
- uvědomovat si různost projevů citového života
- umět se představit
- chovat se odpovědně
- hodnotit své chování
- vážit si sebe pro to, co umím
- chovat se autenticky
- rozlišovat vlastnosti věcí
- poznat výjimky z řady
- skládat části do celků a rozkládat celek na části
- vytvářet logické souvislosti a celky
- ovládat dech i tempo řeči
- provádět jazyková cvičení
- bez ostychu vyprávět zážitky z prázdnin
- obohacovat dětský slovník – názvy dopravních prostředků jezdících po silnici
- seznamovat s pravidly bezpečnosti v silničním provozu

KONKRETIZACE OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ

- vytleská rytmus říkanky
- pojmenuje předměty a jevy kolem sebe
- aktivně si osvojuje nová slova
- snaha o správnou výslovnost hlásek dle vývojového hlediska
- zvyšuje se srozumitelnost řeči
- vyjadřuje se ve větách
- poslouchá a sleduje vyprávění
- provádí dechová, artikulační a orofaciální cviky na hlásky AEIOU
- zazpívá spolu s učitelkou popěvky říkadlového charakteru
- lokalizuje zvuk (ukáže směr)
- poskládá obrázek podle předlohy z několika částí
- odliší výrazně jiný obrázek v řadě
- orientuje se v prostoru
- třídí podle určitého kritéria, pravidla
- samostatně volí činnost
- dokáže činnost přerušit a vrátit se k ní
- skládat do sebe různé velké mističky, vkládat do otvorů správné tvary
- vyjadřuje své představy pohybem, slovně a výtvarnými činnostmi
- dovede vstoupit do hry a vystoupit z ní
- spontánně kreslí
- zná své jméno a příjmení
- ví, kolik je mu let
- reaguje na různé podoby svého jména
- přijímá důsledky svého chování
- pozná, kdy se chová správně a kdy špatně
- umí požádat o pomoc
- aktivně se účastní komunitního kruhu
- projevuje se autonomně při tvořivých činnostech
- projevuje se spontánně způsoby přiměřenými věku
- pracuje podle předlohy
- skládá mozaiky, puzzle
- staví z konstruktivních stavebnic podle fantazie
- dokončí příběh
- je schopno odloučit se na určitou dobu od matky

- má kladný vztah k učitelce
- vypráví zážitky na dané téma
- pozná a pojmenuje dopravní prostředky jezdící po silnici
- ví, jak se má chovat při chůzi po chodníku a po silnici
- ví, jak se má chovat při přecházení silnice, bezpečně překoná silnici

OBLAST INTERPERSONÁLNÍ

KONKRETIZACE DÍLČÍCH CÍLŮ

- hodnotit své chování i chování druhých
- chápat, co je pochybení, a vědět, že se má odpouštět
- uznávat práva druhých
- dodržovat základní společenské normy komunikace
- záměrně naslouchat
- umět srozumitelně vyjádřit myšlenku, formulovat otázku
- cítit uspokojení z vlastního řečového projevu
- znát dohodnutá pravidla společného soužití ve skupině
- vědět, že je více možností řešení konfliktů
- postarat se o sebe a o druhé podle svých sil
- rozvíjet spolupráci mezi dětmi
- vést k rozvrhnutí vlastní činnosti

KONKRETIZACE OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ

- umí se omluvit
- umí přijmout důsledky svého nesprávného chování
- neposmívá se jiným
- pozdraví, rozloučí se
- počká, až na něj dojde řada
- při mluvení se netočí zády
- slušně požádá, poprosí, poděkuje
- oslovuje děti jejich křestním jménem
- rozumí ústnímu pokynu a vykoná ho

- dovede slovně vyjádřit své potřeby i přání
- chce komunikovat, rádo mluví
- sděluje prožitky
- podílí se na vytváření pravidel společného soužití
- neporušuje pravidla soužití
- neskáče do řeči, nechá domluvit
- řešit konflikt v mezích dohodnutých pravidel
- pomáhá těm, kdo pomoc potřebují a přijmou ji
- ochota spolupracovat s ostatními dětmi
- umí si říct o pomoc
- rozdělí úkoly a vyvíjí společné úsilí
- pomáhá ostatním

OBLAST SOCIÁLNĚ-KULTURNÍ

KONKRETIZACE DÍLČÍCH CÍLŮ

- uplatnit svou dovednost ve prospěch společenství
- orientovat se v prostoru, každodenním provozu mateřské školy
- vědět, že mateřská škola je společenství, ve kterém platí dohodnutá pravidla
- respektovat pravidla
- vytvořit pozitivní vztah k mateřské škole
- komunikovat s ostatními dětmi kamarádským způsobem
- pomáhat a chránit mladší děti
- spolupracovat při činnostech
- účastnit se pohybových her
- vědět o místních tradicích, zvycích a slavnostech

KONKRETIZACE OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ

- hračky ukládá na určená místa
- prostírá stůl při stolování
- správně oslovuje zaměstnance mateřské školy
- umí se v rámci pravidel volně pohybovat po budově mateřské školy
- dodržuje společně vytvořená pravidla

- do mateřské školy přichází s pozitivním očekáváním
- vyhledává společnost dětí
- s důvěrou se obrací na učitelku i ostatní dospělé
- je rádo ve společnosti ostatních dětí
- pomáhá ostatním
- důvěřuje učitelce i kolektivu dětí
- neobrací se s každou maličkostí na dospělého
- vypráví zážitky se slavností obcí

OBLAST ENVIROMENTÁLNÍ

KONKRETIZACE DÍLČÍCH CÍLŮ

- vykonávat jednoduché činnosti podporující zdraví
- pociťovat sounáležitost s živou i neživou přírodou
- orientovat se v prostředí svého bydliště
- vyprávět o svém okolí
- orientovat v budově MŠ
- seznámit s místní kulturní tradicí – poutí
- připomenout a pohovořit o dni „Evropský den bez auta „
- připomenout a aktivně se zapojit do dne „Uklidme svět „
- rozeznávat nebezpečí různého charakteru, využívat bezpečná místa pro hru a trávení volného času
- poznat nejbližší okolí s ohledem na bezpečnost silničního provozu

KONKRETIZACE OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ

- uklízí prostředí kolem sebe
- pomáhá s úklidem po jiných
- úmyslně nepoškozuje prostředí kolem sebe
- zná své jméno, příjmení a bydliště
- zná svou značku
- je schopno pohybovat se samo po budově MŠ
- vypráví zážitky z pouti
- zná význam pouti

- má povědomí o „Evropském dni bez auta“ (22.9.)
- uvědomit si možnosti a jiné varianty dopravy
- promyslí dopravu do MŠ bez použití osobních aut
- mít povědomí o dni „Uklidme svět“ (21.9.)
- probouzí se u něj ekologické myšlení
- určí vhodná místa pro hru a trávení volného času
- charakterizuje možné nebezpečí při hře a ve volném čase
- rozezná a používá bezpečnou cestu do MŠ

PODZIMNÍ ČAROVÁNÍ S (BERUŠKOU ...)

Časový rozsah: říjen, listopad

Doporučená dílčí podtémata:

Když padá listí

- charakteristika podzimu

Dešťové kapičky dostaly nožičky

- počasí

Spadl kaštan do travičky

- stromy jehličnaté, listnaté a keře, plody stromů a keřů

Měla babka čtyři jabka

- ovoce a zelenina
- dýně
- početní představy

Barevný podzim

- hrajeme si s barvičkami – barvy podzimu
- poznávání barev

Charakteristika integrovaného bloku:

Integrovaný blok prostřednictvím příběhu (o Broučkovi, Berušce, Včeličce) dětem přiblíží nastupující podzimní období. Rozšiřuje a upevňuje poznatky o podzimu ve spojení se změnami v přírodě, pozorování a popisování těchto změn, dávat je do souvislostí. Vědět, jaké činnosti patří k podzimu, proč odlétají někteří stěhovaví ptáci a jiní zase přilétají. Rozšiřovat a upevňovat poznatky o podzimní přírodě, podzimní projevy počasí, poznat podzimní plody ovoce a zeleniny. Vnímání barev podzimu, poznávání barev a využití barev podzimu a přírodnin k rozvoji kreativity dětí. Přiblížit dětem Svátek zesnulých „Dušičky“, tvoření výzdoby z dýní za účasti rodiny.

Rozšiřovat poznatky o listnatých a jehličnatých stromech, pojmenovat stromy, keře a jejich plody, výtvarné činnosti s přírodními materiály, vědět, jak se na zimu připravují lidé a jak zvířátka, určovat různé projevy počasí, vědět o nutnosti ochrany zdraví před onemocněním formou přiměřeného oblékání, dodržování hygienických návyků, pestré stravy aj.

Úvodní příběh

Pod vysokým a mohutným kaštanem v trávě, odpočíval(a) unavený(á) (brouček, beruška, včelička). Najednou foukl vítr a na hlavě (broučka, berušky, včeličky) přistál krásně zbarvený lístek. (Broučka, Berušku, Včeličku) to probudilo. Protřel(a) si očička, rozhlížel(a) se do všech stran, ale nikde nikdo. Už si chtěl(a) znova lehnout. V tom foukl větřík podruhé a z trávy se ozval velký nářek a pláč. " Ouvej, ouvej to to bolí!" Uplakaný(á) (brouček, beruška, včelička) si utřel(a) slzičky a kouká, co ho(jí) bouchlo do hlavičky. Vedle něj(ní) leží velká, hnědá kulička. (Brouček, Beruška, Včelička) nikdy nic takového neviděl(a) a začal(a) ji zkoumat. Po chvíli se pod kaštanem objevily děti a začaly něco sbírat do košíčků, vypadalo to jako ta kulička, co mu(jí) spadla na hlavičku. A protože byl(a) zvědavý, šel(šla) se na děti podívat. Děti vyráběly z kaštanů různé zvířátka a (broučkovi, berušce, včeličce) se to tak zalíbilo, že musel(a) jít ještě blíž. Nedíval(a) se pod nožičky a spadl(a) mezi kašánky a šípky co měly děti v košíčku. Ty si ho(jí) hned všimly a vzaly si ho(jí) mezi sebe. " Proč padá barevné listí ze stromů? A co mi to spadlo na hlavičku?" ptal(a) se (brouček, beruška, včelička). Děti se smály. " Začal přece podzim (broučku, beruško, včeličko) a to se příroda mění v krásnou paletu barev." To vy děti určitě všechno víte, že?

OBLAST BIOLOGICKÁ

KONKRETIZACE DÍLČÍCH CÍLŮ

- rozvíjet všechny smysly
- vědět o důsledcích nedostatku pohybu pro zdraví
- vědět o správném držení těla
- zdokonalovat koordinaci hrubé i jemné motoriky
- provádět jednoduché pracovní úkony – rozvíjet zručnost (hnětení, mísení, dělení na části)
- zdokonalovat pohybové dovednosti
- vědět o významu dodržování osobní hygieny pro zdraví
- přijmout společenské normy osobní hygieny
- samostatně uspokojovat tělesné potřeby podle individuálně pociťované potřeby společensky přijatelnou formou
- znát, co mu pomáhá být zdravé a v bezpečí a co mu škodí
- vědomě uvolnit svalové napětí, ovládat vdech i výdech

- vést k samostatné obsluze
- zvládat jednoduché pracovní úkony
- využívat výtvarné materiály
- provádět aktivně pohybové činnosti
- pečlivě provádět jednoduché pohyby a cviky
- pěstovat návyky upevňující zdraví
- osvojit si konstruktivní a grafické činnosti
- znát důsledky požívání některých potravin pro zdraví
- neodmítat zdravou výživu

KONKRETIZACE OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ

- provádí diferenciaci zvuků
- provádí jemnější zrakovou diferenciaci tvarů
- podle chuti pozná ovoce a zeleninu
- poznává podle vůně ovoce
- ví, že aktivní pohyb pomáhá zdraví
- ví, proč je důležité držet správně tělo
- chodí a běhá koordinovaně
- provádí uvolňovací a rozcvičovací grafomotorické cviky
- provádí svislou rovnou čáru shora dolů, vodorovnou čáru zleva doprava, kreslení teček
- provádí cviky na uvolnění ramenního kloubu
- z plastelíny modeluje váleček
- zvládne výskok z místa
- chytne míč
- udělá „kolíbku“ (ve dřepu se uchopí pod kolena a zhoupne se na záda)
- přechází ze stoje do různých poloh na povel
- napodobení správného úchopu psacího náčiní pomocí násady
- stříhá, lepí různé druhy materiálů
- předškolní děti používají příbor
- samostatně se svléká a obléká
- správným způsobem používá toaletu
- udržuje pořádek ve skřínce
- přirozeně dodržuje osobní hygienu i v nepřítomnosti dospělého
- má návyk vhodnou formou požádat o nápoj, jídlo, možnost odpočinku, pohyb

- ví, že nemá trhat a jíst jemu neznámé potraviny
- správně provádí jednotlivé relaxační cviky
- nadechne se nosem, zadrží dech, dlouhý výdech
- postará se o hračky, uklidí je na své místo
- udržuje pořádek a zvládá jednoduché úklidové práce (zamete, setře stoleček)
- manipuluje s výtvarnými pomůckami
- provádí základní taneční prvky
- vyjádří hudbu pohybem
- pouští papírové draky
- rádo se účastí pohybových aktivit
- kreslí náměty dle vlastní volby
- kresba na téma – podzim, ovoce a zelenina...
- znázorní dopravní prostředky jezdící po silnici
- ví, že ovoce a zelenina zdraví prospívají
- znají další potraviny, které zdraví prospívají
- ochutnává a konzumuje jídla zdravé výživy
- nevynucuje si sladkosti

OBLAST PSYCHOLOGICKÁ

KONKRETIZACE DÍLČÍCH CÍLŮ

- rozvíjet sluchovou analýzu a syntézu
- podporovat sluchové vnímání a paměti
- rozvíjet slovní zásobu
- rozvíjet vokální činnosti
- usilovat o správnou výslovnost
- osvojit verbální vyjadřovací schopnosti, samostatný slovní projev
- rozvíjet zrakové vnímání a zrakovou paměť
- rozvíjet časoprostorovou orientaci
- osvojit si základní matematické pojmy a početní operace
- rozvíjet grafické a výtvarné vyjadřování
- upevňovat pozornost, soustředěnost
- skládat části do celků a rozkládat celek na části

- poznat výjimku z řady
- rozlišit a pojmenovat vlastnosti a kvalitu věcí a vztahy mezi nimi
- kontrolovat extrémní projevy svých emocí a nálad
- chovat se autenticky

KONKRETIZACE OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ

- rozklad slov na slabiky
- vytleská rytmus říkanky
- pozná předměty podle zvuku
- pohybem reaguje na zvuky rytmických nástrojů
- na první pokus určí, který předmět zmizel
- chápe jednoduché protiklady
- odpovídat na jednoduché otázky celou větou
- používá přídavná jména, slovesa
- tvoří zdobněliny a slova, která zveličují
- jednoduché zevšeobecňování (ovoce, zelenina...)
- vyjmenuje charakteristické znaky podzimu
- pojmenuje ovoce a zeleninu
- na základě napodobování postupně zpívá přirozeně, přiměřeně nahlas
- provádí dechová, artikulační a orofaciální cviky na hlásky VF BPM HCHJ
- snaha o správnou výslovnost hlásek dle vývojového hlediska
- zvyšuje se srozumitelnost a intonace řeči
- dovede verbálně komunikovat, vést dialog
- přiměřeně a odvážně vyjádří jednoduchý vzkaz
- reprodukuje kratší dějový celek
- vypraví o charakteristických znacích podzimu
- přiřadí a pojmenuje základní a některé doplňkové barvy
- pozná viditelné obrázky
- v prostoru se orientuje zpravidla dobře
- orientuje se v řadě (první - poslední)
- přiřadí činnosti obvyklé pro podzimní období
- vyjmenuje znaky podzimu
- orientuje se v pojmech dnes, včera, zítra
- rozumí pojům více – méně – stejně

- chápe číselnou řadu
- třídí dle určitého kritéria, pravidla
- při výtvarných činnostech využívá barevnost podzimu
- spontánně se pokouší zobrazit některé jednoduché grafické znaky (tvary, kruh, křížek...)
- dokáže se záměrně soustředit a udržet pozornost na činnost
- rozliší velký – malý
- skládá mozaiky podle nákresu
- dovede vyhledat rozdíly ve zdánlivě stejných obrázcích
- dovede vyhledat rozdíl v řadě podobných předmětů
- správně třídí, přiřazuje věci podle barvy a tvaru
- umí poměřit mezi sebou několik předmětů a seřadit je podle velikosti
- dovede vyjádřit city a prožitky společensky přijatelnými způsoby
- respektuje pravidla soužití
- projevuje se autonomně při tvořivých činnostech

OBLAST INTERPERSONÁLNÍ

KONKRETIZACE DÍLČÍCH CÍLŮ

- hodnotit své chování i chování druhých
- uznávat práva druhých
- dodržovat základní společenské normy chování
- znát dohodnutá pravidla společného soužití ve skupině
- znát pravidla zdvořilého chování
- chtít spolupracovat ve skupině a se skupinou
- upevňovat pocit jistoty a bezpečí
- podporovat a rozvíjet samostatnost
- podporovat iniciativu
- využívat dramatické činnosti
- posilovat schopnost domluvit se mezi sebou
- porozumět projevům druhých
- chovat se s úctou k ostatním
- schopnost rozvrhnout vlastní činnost

KONKRETIZACE OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ

- nebojí se přiznat chybu
- na odlišnosti neupozorňuje nevhodným chováním
- dovede ustoupit a slevit ze svých požadavků (nevynucuje si hračku jiného, obsazené místo, pořadí...)
- navazuje správnou formu kontaktu s vrstevníky i s dospělými (oslovení, tykání, vykání...)
- dokáže pojmenovat pravidlo, které bylo porušeno
- mluví srozumitelně, přiměřeně hlasitě...
- umí přijmout úkol
- má v učitelce podporu a jistotu
- dokáže upozornit na různá nebezpečí
- na určitou dobu umí odložit svá přání
- umí samostatně vyřešit konflikt
- prostřednictvím loutky vede dialog
- zastane se slabšího
- nemyslí pouze na své potřeby společné úsilí
- umí plánovat činnosti, rozdělit úlohy a vyvíjet

OBLAST SOCIÁLNĚ-KULTURNÍ

KONKRETIZACE DÍLČÍCH CÍLŮ

- opakovat pravidla soužití ve třídě
- vědět, jak se chovat k ostatním
- odstranit nevhodné chování vůči ostatním
- vést ke vzájemné toleranci a úctě
- objevovat estetických vlastností podzimní přírody, ovoce a zeleniny
- rozvíjet cit k přírodnímu prostředí
- esteticky vnímat proměny přírody
- seznamovat s novými říkadly a písničkami
- postupný nácvik pásma na vánoční besídku

- výtvarně zpracovat aktuální téma
- vést ke správnému úchopu nůžek
- podporovat schopnosti využívat dětské hudební nástroje
- seznámit s novými pohybovými hrami

KONKRETIZACE OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ

- dodržuje společně vytvořená pravidla
- neubližuje ostatním
- nepoužívá na ostatní vulgární slova
- neposmívá se ostatním
- nedělá rozdíly mezi ostatními
- nikoho neuráží, nezesměšňuje
- používá různé druhy výtvarných a přírodních materiálů
- tvoří výzdobu z dýní a jiných přírodnin
- modeluje ovoce a zeleninu, pracuje s nůžkami
- aktivně se zapojuje do výtvarných činností
- zná novou píseň nebo říkadlo související s tématem
- aktivně nacvičuje pásmo na vánoční besídku
- výtvarně vyjádří aktuální téma
- experimentuje s přírodními materiály
- aktivně se účastní pohybových her

OBLAST ENVIROMENTÁLNÍ

KONKRETIZACE DÍLČÍCH CÍLŮ

- vědět, že jsou rozdíly mezi živou a neživou přírodou
- upozorňovat na situace, kdy dochází k poškození blízkého životního prostředí
- vědět, že vše se časem vyvíjí a proměňuje
- seznamovat s produkty stromů a keřů
- uvědomovat si možnosti zpracování jednotlivých plodů
- pozorovat změny v přírodě
- prohlížet encyklopedie
- vnímat rozmanitosti přírody

- vědět o různorodosti přírody
- vyvodit důsledky ze změn kolem sebe
- vědět, že příroda se mění
- připomenout a pohovořit o „Dni stromů“
- rozeznat nebezpečí různého charakteru
- stručně charakterizovat specifické přírodní jevy a z nich vyplývající vznik možných rizik

KONKRETIZACE OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ

- zachází adekvátně s předměty a věcmi neživé přírody
- všímá si kladných i negativních změn ve svém okolí
- ví, jak se mění počasí a příroda v průběhu roku
- odliší některé přezimující ptáky od stěhovavých
- pojmenuje některé stromy a keře
- zná plody stromů a keřů
- rozliší listnatý a jehličnatý strom
- dokáže v encyklopedii nalézt obrázky související s tématem
- dovede najít odlišnosti a podobnosti
- ví, jak se mění příroda a počasí v podzimních měsících
- ví, jak se v podzimním období oblékáme
- má povědomí o „Dni stromů“ (20.10.)
- ví, jak jsou stromy důležité v každodenním životě
- zná funkci stromů v přírodě a význam pro přírodu i pro člověka (naučí se, co se všechno vyrábí ze dřeva)
- ví, jak přivolat pomoc v ohrožení bezpečí
- uvede přírodní jevy i jiné situace, které mohou ohrozit lidské zdraví

JAK POTKALI VLOČKU

Časový rozsah: prosinec, leden, únor

Doporučená dílčí podtémata:

Jak jsem potkal Čerta

- Mikuláš
- Vánoce

Co má zima za práci

- charakteristika zimy
- zimní sporty
- zvířata v zimě

Bum, bum, bum postavíme dům

- profese

Haló pane Karnevale

- karneval

Moje tělo – tvoje tělo

- části lidského těla
- smysly
- zdraví

Charakteristika integrovaného bloku:

Integrovaný blok prostřednictvím (Broučka, Berušky, Včeličky) rozšiřuje a upevňuje poznatky o sv. Mikuláši a vánočních svátcích. Připomíná dětem tradiční zvyky a seznamuje s nimi, využívá atmosféry k posilování vazeb k rodině, podněcuje rozvoj tvořivosti dětí při vánoční výzdobě prostředí školy, při překvapení pro jejich blízké (pečení cukroví, malé vlastnoruční dárečky). Hezké vztahy vytvářet k sobě navzájem. Mít povědomí o zvláštním postavení Vánoc mezi ostatními svátky, o historických a společenských okolnostech, z nichž pramení.

Rozšiřuje a upevňuje poznatky o zimním období na základě vlastní zkušenosti a pozorování, dávat přírodní jevy a projevy zimy do širších souvislostí, znát a provozovat zimní sporty, prohlubovat poznatky o zvířatech, žijících v lese a jejich způsobu života, ochraně a péči o ně. Vědět o nutnosti přiměřeného oblékání a ochrany zdraví. Experimentování s některými fyzikálními vlastnostmi látek – voda zamrzá, led a sníh taje, voda se vypařuje...

Seznámení s různými profesemi lidí, s nářadím a nástroji, které k nim patří. Orientovat se v různých materiálech a vědět, co se z čeho vyrábí. Vědět čím jsou a kde pracují rodiče, případně další blízcí příbuzní. Vědět, jaký význam a účel mají některé důležité profese, získat povědomí o důležitosti práce jako takové. Vážít si výsledků lidské práce, předcházet projevům neúcty a vandalismu.

Příprava na karneval a vysvětlení tradičních lidových zvyků – Masopust. Podpora kreativity dětí při přípravě masek, poučení o původu masopustních zvyklostí.

Prohloubení poznatků dětí o lidském těle, jeho funkci a potřebách. Zdůraznění nutnosti hygieny, zdravého životního stylu, vyvážené stravy, pohybových aktivit pro zdraví. Upozornění na nebezpečí úrazu a nemoci, o situacích, které mohou tyto stavy přivodit.

Úvodní příběh

Jednoho mrazivého rána se (brouček, beruška, včelička) probudil(a) a pomalinku otevíral(a) očička. Překvapila ho(jí) bílá nadílka, která padala z nebe. (Brouček, Beruška, Včelička) nestačil(a) koukat, co se to děje. Jedna vločka, a hned za ní druhá. (Brouček, Beruška, Včelička) mezi vločkami běhá sem a tam, skotačí a dovádí. A než se stačil(a) vzpamatovat všude kolem bylo bílo a začalo to (broučka, berušku, včeličku) studit pod nožičkami. „ Brrr, to je zima“ povídá (brouček, beruška, včelička). Musím hned do teplíčka. Vlezl(a) si pod peřinku a najednou se ozvalo „hepčííík“ a po chvíli znovu. Děti to slyšely a utíkaly se podívat co se to děje. Odkryly peřinku a uviděly (broučka, berušku, včeličku) s velkým, červeným nosem. Očička měl(a) jako malé kamínky a čelíčko mu(jí) pálilo jako rozehřátá kamínka. Bylo jasno! (Brouček, Beruška,

Včelička) je nemocný(á). Zavolaly na paní učitelku a ta (broučkovi, berušce, včeličce) udělala teplý bylinkový čaj. Děti (broučkovi, berušce, včeličce) pověděly krásnou pohádku, aby se mu(jí) krásně usínalo a brzy se uzdravil(a). Pak si s (broučkem, beruškou, včeličkou) povídaly o zimě, která právě přišla a je všude kolem nás.

OBLAST BIOLOGICKÁ

KONKRETIZACE DÍLČÍCH CÍLŮ

- rozvíjet všechny smysly
- zdokonalovat koordinaci hrubé i jemné motoriky
- provádět jednoduché pracovní úkony – rozvíjet zručnost (hnětení, mísení, dělení na části)
- osvojit si konstruktivní a grafické činnosti
- zdokonalovat pohybové dovednosti
- provádět aktivně pohybové činnosti
- pečlivě provádět jednoduché pohyby a cviky
- vědomě uvolnit svalové napětí, ovládat vdech i výdech
- vědět o důsledcích nedostatku pohybu
- napomáhat vlastnímu zdraví aktivním pohybem a zdravými životními návyky
- zaujímat pozitivní postoj k pohybu, sportování
- vědět o významu dodržování osobní hygieny pro zdraví
- mít potřebu čistého zevnějšku a úpravy
- znát názvy částí těla, smyslových orgánů, některých vnitřních orgánů a jejich funkce
- vědět, že lidské tělo se v průběhu času mění
- nenásilnou formou objasnit, jak přicházejí na svět
- ztotožnit s podobou svého těla, s vlastním pohlavím
- odstraňovat strach z vyšších ploch
- zvládat taneční prvky
- rozvíjet u dětí význam prevence, opatrnosti a preventivního chování

KONKRETIZACE OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ

- provádí diferenciaci tónů
- pomocí dřívěk rytmizuje
- určí hmatem vlastnosti povrchu a tvary

- trhá, skládá, lepí různé druhy materiálů
- modeluje z plastelíny – zplošťování koule, tvorba jednoduchých předmětů z placky
- provádí uvolňovací a rozvíčovací grafomotorické cviky
- snaží se napodobit základní geometrické tvary
- zvládá kresbu lidské postavy, plynulost tahů
- provádí spodní a horní oblouk, spirálu, vlnovku
- provádí cviky na uvolnění loketního kloubu
- mačkáním tvoří papírové koule
- napodobí správný úchop psacího náčiní
- poskakuje na jedné noze
- hodí míč obouruč
- provede kotoul vpřed
- zvládá překážky
- správně napodobuje zdravotní cviky
- správně provádí jednotlivé relaxační cviky
- správně se nadechne nosem, zadrží dech, dlouhý výdech
- ví, že aktivní pohyb napomáhá zdraví
- aktivně vyhledává a vyžaduje příležitosti k pohybu
- napodobuje některé zimní sporty
- umí pojmenovat některé zimní sporty
- samostatně se převléká
- svléká a obléká se podle pocitu tepla
- má návyk udržovat v pořádku věci, které používá
- pojmenovává správně části těla
- ví, které důležité smyslové orgány máme
- označuje některé životně důležité vnitřní orgány a jejich funkce
- ví, jak přichází na svět
- rozlišuje jednotlivé fáze lidského života
- nezesměšňuje své tělo ani tělo druhých
- zvládá jednoduché taneční prvky
- chápe konkrétní nebezpečí spojená s riziky běžného života (chemické látky v domácnosti, elektrický proud, zacházení s ohněm, zimní sporty apod.)

OBLAST PSYCHOLOGICKÁ

KONKRETIZACE DÍLČÍCH CÍLŮ

- rozvíjet slovní zásobu
- usilovat o správnou výslovnost
- osvojit verbální vyjadřovací schopnosti, samostatný slovní projev
- vést k soustředěnému poslechu
- rozvíjet zrakové rozlišování a analýzy, syntézy
- třídit vlastnosti předmětů dle určitého kritéria
- rozvíjet sluchovou paměť a vnímání rytmu
- rozvíjet časoprostorovou orientaci
- osvojit si základní matematické pojmy a početní operace
- posilovat vztah k rodině
- vytvářet vztah k lidovým tradicím
- pozorovat změny zimní přírody
- seznámit s aktivitami související se zimním obdobím
- vést k ochraně zimní přírody a zvířat v lese
- pozorovat předměty kolem sebe
- rozvíjet sebehodnocení i hodnocení ostatních
- vytvářet správného vztahu ke zdraví

KONKRETIZACE OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ

- orientuje se v obsahovém významu slov – používá antonyma
- umí vyprávět jednoduchý příběh
- provádí hrátky se slovy – slova podobně znějící (rým)
- pozná píseň podle melodie
- rozlišuje hudební a nehudební zvuky
- provádí dechová, artikulační a orofaciální cviky na hlásky TDN ŤDŇ KG
- snaha o správnou výslovnost hlásek dle vývojového hlediska
- řeč je více srozumitelná
- soustředěně vnímá příběhy a pohádky
- na obrázku odliší shodné a neshodné dvojice lišící se detailem
- doplní chybějící část obrázku

- pamatuje si tři předměty, pozná, který chybí
- třídí vlastnosti předmětů dle tvaru, barvy a velikosti
- zopakuje větu z více slov
- napodobí rytmus (2 tóny)
- začíná se orientovat ve dnech v týdnu
- přiřadí činnosti obvyklé pro zimní období
- začíná rozumět základním časovým pojmy ráno – večer, noc - den a přiřadí k nim činnosti
- skládá obrázky dle dějové posloupnosti
- pozoruje změny v přírodě v zimním období
- vyjmenuje znaky zimy
- vyřeší jednoduché bludiště
- začíná se orientovat v prostoru – nahoře, dole, vedle
- má představu o čísle 1 – 5
- zvládá vyjmenovat jednoduchou číselnou řadu 1 – 5
- seřadí tři prvky podle velikosti
- pozná, co do skupiny nepatří
- najde a přiřadí stejné geometrické tvary
- pojmenuje geometrické tvary
- hovoří o své rodině
- má kladné přátelství s ostatními dětmi
- hovoří o vánočních svátcích a jejich tradicích
- pozoruje účinky mrazu, experimentuje s tajícím ledem, sněhem
- pojmenuje zvířata žijící v lese a zná jejich způsob života
- zná různé profese lidí
- přiřadí nástroje a nářadí ke správné profesi
- zná povolání svých rodičů
- ví, co se z čeho vyrábí
- pozná předmět podle hmatu
- najde společné znaky předmětů
- rozvoj sebehodnocení i hodnocení ostatních
- respektuje pravidla soužití
- nevysmívá se citovým projevům ostatních
- chová se s empatií a respektem
- bez ostychu se zapojuje do kolektivních her
- zhodnotí své vlastní chování

OBLAST INTERPERSONÁLNÍ

KONKRETIZACE DÍLČÍCH CÍLŮ

- vážit si sebe pro to, co umím
- chtít porozumět projevu druhých
- dodržovat základní společenské normy komunikace
- znát dohodnutá pravidla společného soužití ve skupině
- znát pravidla zdvořilého chování
- vědět, že když problém přesahuje jeho síly, má požádat o pomoc
- chtít spolupracovat ve skupině i se skupinou
- porozumět slovním pokynům
- zdvořile vystupovat ve styku s ostatními
- samostatně hovoří na dané téma
- seznamovat s prací dospělých a jejich výsledky práce
- střídat se ve vedoucích rolích her a činností
- podporovat dětská přátelství

KONKRETIZACE OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ

- všímá si projevů citů, chování, jednání druhých
- reaguje na projevy druhých
- neskáče do řeči, nechá domluvit
- upozorňuje ostatní na porušení pravidel soužití ve třídě
- pozná, zda bylo některé pravidlo porušeno
- ví, na koho se může obrátit o pomoc
- vyvíjí snahu o dokončení společného úkolu
- reaguje na individuální, ale i kolektivní pokyn
- při styku se chová zdvořile
- spolupracuje s ostatními
- přijme porážku ve hře

OBLAST SOCIÁLNĚ-KULTURNÍ

KONKRETIZACE DÍLČÍCH CÍLŮ

- vědět, kdo všechno patří do rodiny, znát nejbližší příbuzenské vztahy
- uplatnit svou dovednost ve prospěch společnosti
- spoluvytvářet prostředí pohody ve třídě
- vědět o místních tradicích, zvycích a slavnostech
- kreslit na základě citových prožitků
- hrát na Orffovy nástroje
- prohlížet knihy, obrazové materiály o lidském těle
- seznámit s novými písněmi a básněmi
- výtvarně ztvárnit dané téma
- seznámit s lidovými tradicemi – Masopust
- nenásilně odstraňovat dětskou sobeckost
- poznat hodnotu lidské práce a věcí

KONKRETIZACE OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ

- vypráví zážitky ze svého domova (zážitky z Vánoc)
- dovede utřít vylitou vodu na zemi
- chystá překvapení
- vylepšuje prostředí třídy
- účastní se příprav na vánoční besídku
- aktivně se zapojuje do přípravy vánočního cukroví
- při zpěvu využívá Orffovy nástroje
- využívá nejrůznější výtvarné techniky – kresba, lepení, vypichování ...
- výtvarně se vyjádří k aktuálnímu tématu
- vytvoří masku na Karneval
- má zájem o obrázkové knihy – lidské tělo
- má povědomí o lidové tradici – Masopust
- šetrně zachází s věcmi
- ocení práci druhých
- podělí se o hračku

OBLAST ENVIROMENTÁLNÍ

KONKRETIZACE DÍLČÍCH CÍLŮ

- pozorovat přítomné děje kolem sebe a jejich změny, zjišťovat příčiny změn
- orientovat se v nejbližším okolí
- rozšiřovat základní představy o okolí
- orientovat se v ročním období – počasí
- pozorovat změny v přírodě
- manipulovat a pozorovat předměty
- seznamovat s vlastnostmi materiálů
- zkoumat, z čeho jsou předměty vyrobeny
- uvědomovat si nebezpečné vlivy působící na lidské tělo (návykové látky)

KONKRETIZACE OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ

- dovede dokončit začatý příběh
- orientuje se v okolí mateřské školy
- pojmenuje změny v přírodě
- umí charakterizovat počasí související s ročním obdobím
- ví, jak v zimním období pečovat o přírodu
- pečuje o zvířata a ptáky v zimě
- podle hmatu pozná předmět
- pomocí hmatu a zraku poznává vlastnosti materiálu
- hledá předměty stejného materiálu
- ví, jak chránit své zdraví
- ví, co mu škodí (návykové látky, špatná strava ...)
- uvědomuje si, že je nutné chránit přírodu a její ekosystémy – ekosystém hor

JAK (BERUŠKA ...) PROBUDIL(A) JARO

Časový rozsah: březen, duben

Doporučená dílčí podtémata:

Jak rozkvetlo jaro

- charakteristika jara
- květiny

Zvířátek je všude plno

- domácí zvířátka
- zvířátka v zoo

Hody, hody doprovody

Z pohádky do pohádky

- svátek Čarodějnic
- pohádky

Na louce a u rybníka

Charakteristika integrovaného bloku:

Integrovaný blok prostřednictvím příběhu (o Broučkovi, Berušce, Včeličce) u dětí rozšiřuje a upevňuje poznatky o jarní přírodě. Seznamuje je s některými květinami, jejich názvy a částmi. Vede ke sledování proměny rostlin – experimenty se semínky a různými podmínkami jejich růstu. Vnímat projevy jarního počasí v souvislosti s měnící se přírodou.

Prohlubování poznatků u dětí o domácích a hospodářských zvířatech, o jejich užitku a způsobu života. Vědět o odlišnostech zvířat. Umět pojmenovat mláďata. Vést děti k odpovědnosti za doma chovaná zvířata, nutnost péče o ně. Získávání informací a rozšiřování znalostí o zvířatech ze ZOO.

Příprava na Velikonoce, tvorba výzdoby. Připomínat dětem tradiční velikonoční zvyky, seznamovat je s nimi. Znat symboly Velikonoc, přiměřeným způsobem říci dětem o historickém kontextu těchto svátků.

Příprava na oslavu dne Čarodějnic. Seznámení dětí s klasickými pohádkami, poslech pohádek a seznamování s hlavními hrdiny. Rozlišovat dobro a zlo, umět převyprávět pohádkový příběh, vymyslet si vlastní, rozvíjet představivost a tvořivost dětí při přípravě převleků. Získávání vztahu k ústní slovesnosti, literatuře i divadlu.

Vnímat život na louce a u rybníka. Pozorování a pojmenování obyvatele rybníku a drobného hmyzu žijícího na louce. Znat některá nebezpečí hrožící od hmyzu (alergie, nemoc).

Úvodní příběh

Zima letos neměla konce, a (brouček, beruška, včelička) byl(a) proto stále schovaný(á) ve svých chodbičkách v podzemí. "Půjdu se dnes podívat ven, třeba už konečně vyrostla na louce tráva", říkal(a) si (brouček, beruška, včelička). Vykoukl(a) z domečku a zjistil(a), že všude leží ještě mnoho sněhu. (Brouček, Beruška, Včelička) byl(a) z toho smutný(á) a ustaraný(á), stýskalo se mu(jí) po kamarádech, kteří spali zimním spánkem. Najednou dostal(a) nápad. "Zkusím zimu zahnat zaříkávadlem." A tak začal(a) kolem sebe mávat ručičkami a odříkávat říkanku: "Zimo, zimo, táhni pryč, nebo na tě vezmu bič! Až se vrátím nazpátek, svléknu zimní kabátek." Jenže ať (brouček, beruška, včelička) mával(a) ručičkami, jak chtěl(a), ať opakoval(a) zaříkávadlo kolem dokola, nic se nedělo. Byl(a) nešťastný(á) a horečně přemýšlel(a), jak zimu zahnat. Přemýšlel(a), čeho se zima bojí. A nakonec na to přišel(a). "Zimu

zažene sluníčko, které začne víc hřát. Poprosím sluníčko, aby už začalo víc hřát a udělalo tak na Zemi více tepla." A tak začal(a) sluníčku zpívat: "Hřej sluníčko, hřej, mraky roztrhej! Usměj se konečně teple a slunečně! Hřej, sluníčko, hřej!" Jako to sluníčko uslyšelo, otevřelo oči a podívalo se dolů na Zem. "Jémine, já jsem zaspalo a dole na Zemi je ještě plno sněhu a jaro tady bude za chvíli. Musím to všechno napravit!" A poslalo na Zem ty nejteplejší paprsky, které mělo po ruce. Sníh začal rychle tát a pod ním se objevovaly první kytičky a za nimi rašila první světle zelená travička. A s ní přišlo i jaro. "Hurá, je jaro!" volal(a) dole na Zemi (brouček, beruška, včelička) a šel(šla) vzbudit kamarády.

OBLAST BIOLOGICKÁ

KONKRETIZACE DÍLČÍCH CÍLŮ

- zdokonalovat koordinaci hrubé i jemné motoriky
- provádět jednoduché pracovní úkony – rozvíjet zručnost (hnětení, mísení, dělení na části)
- vědomě uvolnit svalové napětí, ovládat vdech i výdech
- osvojit si konstruktivní a grafické činnosti
- získávat obratnost v pohybech
- volně koordinovat pohyby, chůzi, zastavení
- pečlivě provádět jednoduché pohyby a cviky
- rozvíjet všechny smysly
- posilovat zdraví prováděním zdravotních cviků
- vědět o významu dodržování osobní hygieny pro zdraví
- samostatně se chovat při stolování
- samostatně uspokojovat tělesné potřeby společensky přijatelnou formou
- chápat souvislost mezi příčinou a následkem při ochraně zdraví
- mít zkušenost s nemocí, úrazem a jejich ošetření
- odhadovat rizika ohrožující jeho bezpečnost

KONKRETIZACE OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ

- koordinovaně provádí jednotlivé pohyby
- zdolává překážky mnoha způsoby (přeskakování, lezení, podlézání ...)

- stříhá složitější tvary
- z plastelíny vytváří předměty domodelováním základního tvaru
- skáče z místa do dálky
- hází míč jednoruč
- provede kotoul vzad
- správně provádí jednotlivé relaxační cviky
- má upevněný správný nádech nosem a plynulý výdech
- má upevněný správný úchop psacího náčiní
- nakreslí základní geometrické tvary
- provádí uvolňovací a rozcvičovací grafomotorické cviky
- provádí ovál, zuby, šikmé čáry, šikmé přerušované čáry
- provádí cviky na uvolnění zápěstí
- pečlivě a správně napodobuje zdravotní cviky
- udrží rovnováhu při různých cvičení
- pohybuje se v prostoru, vyhýbá se překážkám
- pohybuje se a orientuje ve skupině dětí
- koordinuje pohyb s rytmem
- pohybově vyjádří domácí zvířata
- koordinuje ruky se zrakovým vnímáním
- provádí diferenciaci zvuků a tónů
- rozliší zvuky domácích zvířat
- pozná píseň podle melodie (hudební hádanky)
- samostatně se obléká, svléká a převléká
- dovede se najíst s použitím příboru
- pije dostatečně podle osobní potřeby
- dovede odpočívat, když je unaveno
- ví, kde a čím může svým chováním ohrozit zdraví nebo bezpečnost svou či druhých (skákání ze schodů, přebíhání přes silnici)
- ví, jak se ošetřuje drobný úraz
- ví, jak se správně chovat při infekčním onemocnění (např.: při kýchání používá kapesník apod.)
- ví, jaké nebezpečí může přinést navazování kontaktů s neznámými lidmi

OBLAST PSYCHOLOGICKÁ

KONKRETIZACE DÍLČÍCH CÍLŮ

- rozvíjet pozornost a soustředěnost
- vytvářet logické souvislosti
- podporovat slovní projev
- rozvíjet slovní zásobu
- usilovat o správnou výslovnost
- osvojit si verbální vyjadřovací schopnosti, samostatný slovní projev
- poslouchat čtené a vyprávěné pohádky a příběhy
- rozvíjet souvislé vyjadřování
- rozvíjet sluchové vnímání a paměť
- provádět sluchovou analýzu a syntézu
- vnímat rytmus
- rozvíjet časoprostorovou orientaci
- rozvíjet zrakové vnímání
- osvojit si základní matematické pojmy a početní operace
- vyprávět podle skutečnosti
- rozvíjet poznatky o okolním prostředí

KONKRETIZACE OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ

- dokáže se záměrně soustředit a udržet pozornost na činnost delší dobu
- řeší úkoly na základě instrukce, projevuje postupně samostatnost
- dokončí příběh
- doplňuje slova v písni
- skládá složitější skládačky podle vzoru
- umí popsat situaci
- orientuje se v obsahovém významu slov – používá synonyma
- provádí dechová, artikulační a orofaciální cviky na hlásky CSZ ČŠŽ

- snaha o správnou výslovnost hlásek dle vývojového hlediska
- uvádí správně slova v rodě, čísle a pádě
- postupně rozeznává pohádkové postavy
- vnímá jednoduché pohádky a bajky
- volně vypráví o oblíbených pohádkách
- reprodukuje a dramatizuje pohádku
- rozeznává postavy z příběhu, všímá si jejich charakterových vlastností
- vnímá rozdíl mezi poezií a prózou
- reaguje a rozeznává zvuky zvířat
- zopakuje čtyři nesouvisející slova
- naslouchá příběhu, pohádce
- napodobí rytmus 2 – 4 tóny
- vyhledá rýmující se dvojici
- seřadí obrázky podle posloupnosti děje
- přiřadí činnosti obvyklé pro jaro
- pozoruje změny v jarním období
- vyjmenuje znaky jara, změnu počasí
- orientuje se v prostoru: vpředu – vzadu, před – za
- vyhledá tvar na pozadí
- ze šesti obrázků si tři pamatuje
- má představu o čísle 1 – 10
- vyjmenuje číselnou řadu 1 – 10
- pojmenuje velký – malý – prostřední
- zná význam a užitek domácích zvířat
- pojmenuje domácí zvířata a jejich mláďata
- pozná a pojmenuje některé jarní květiny
- vnímá život na louce a u rybníka
- pozoruje a pojmenuje obyvatele rybníku a drobného hmyzu žijícího na louce
- zná některá nebezpečí hrožící od hmyzu (alergie, nemoc).

OBLAST INTERPERSONÁLNÍ

KONKRETIZACE DÍLČÍCH CÍLŮ

- chtít spolupracovat ve skupině a se skupinou
- uznávat práva druhých
- dodržovat základní společenské normy komunikace
- podporovat a rozvíjet neverbální komunikaci (výtvarné, pracovní, dramatické a hudební činnosti)
- podílet se na společné činnosti
- rozvíjet pracovní dovednosti
- vést k pochopení čteného textu
- umět hodnotit výsledky práce jiných
- respektovat přání většiny
- vést k dodržování lidových tradic
- poskytovat možnost seberealizace
- pomocí literárních příběhů upozornit na různá nebezpečí
- vést k pochopení čteného textu

KONKRETIZACE OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ

- neprosazuje se na úkor druhého
- umí přijmout úkol
- dokončí společný úkol
- dovede ustoupit a slevit ze svých požadavků
- domlouvá se, vyjednává
- výtvarně ztvární dané téma
- společná příprava dne Čarodějnic
- vyslechne ostatní děti
- dramtizace pohádek
- spolupracuje s ostatními při dramtizaci
- nechá si poradit, přijme navrhované řešení
- zapojí se s ostatními do příprav na Velikonoce
- přichází s novými nápady

- ví, kde hledat pomoc
- cítí se bezpečně v prostorách mateřské školy
- převypráví pohádku, příběh
- neostýchá se před ostatními recitovat
- zpívá sólově i ve skupině
- společný rozhovor k tématu nad obrazovým materiálem

OBLAST SOCIÁLNĚ-KULTURNÍ

KONKRETIZACE DÍLČÍCH CÍLŮ

- přednášet krátké veršované pohádky
- samostatně vyprávět pohádky podle fantazie
- procvičovat samostatné vyjadřování pomocí dramatizace pohádek
- rozšiřovat okruh nových písní a říkanek
- výtvarně zachytit prožitky
- zařadit hru na Orffovy nástroje – vlastní tvorba
- vytvořit vlastní hudební nebo pohybové představení
- poznávat hodnotu lidské práce
- pozorovat a esteticky vnímat jarní období

KONKRETIZACE OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ

- samostatně či se skupinou přednáší veršovanou pohádku
- zná novou píseň nebo báseň k tématu
- pozná pohádku podle obrázku
- seřadí pohádku dle dějové posloupnosti
- výtvarně ztvární pohádku, pohádkovou postavu
- má zájem o pohádkové knihy
- hraje na Orffovy nástroje (rytmizuje, improvizuje)
- připravuje představení ke Dni matek
- uvědomuje si náročnost péče o zvířata
- nejrůznějšími výtvarnými technikami vyjádří jarní přírodu

OBLAST ENVIROMENTÁLNÍ

KONKRETIZACE DÍLČÍCH CÍLŮ

- vědět, že jsou rozdíly mezi živou a neživou přírodou
- pochopit vzájemné vazby v konkrétním životním celku
- přizpůsobit své chování tak, aby jeho důsledky nepoškodily zdraví ostatních
- zajímat se o to, jak pečovat o životní prostředí

KONKRETIZACE OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ

- rozlišuje, co patří do živé a neživé přírody
- k rostlinám a živočichům se chová s vědomím, že nesprávným zacházením mohou přijít o život
- ví, kteří živočichové žijí na louce, u rybníka a v rybníce
- rozliší domácí zvířata od zvířat žijících v lese a v zoo
- zná některá zvířata žijící v zoo a jejich původní domov
- stará se o živočichy, neubližuje jim
- pozoruje vodní toky a rostliny a živočichy v jejich okolí
- pečuje o rostliny
- pozoruje a pojmenuje životní cyklus rostlin
- ví, co rostliny potřebují k životu
- hospodárně zachází s materiály
- dbá o pořádek a čistotu okolního prostředí
- osvojí si elementární poznatky o vodě a jejich proměnách
- rozliší k čemu všemu vodu potřebujeme
- ví, co je pojem meteorologie a proč potřebujeme vědět, jaké bude počasí
- popíše symboly vyjadřující počasí
- rozvoj a osvojení vědomostí a dovedností pro pozorování ptáků v jejich přirozeném prostředí
- osvojení vědomostí o podmínkách života ptáků
- má povědomí o „Mezinárodním dni Země“ (22.4.)
- zná, co je a co není ekologické, proč máme chránit Zemi
- diskutuje o tom, jak se sami můžeme chovat ekologicky

JEDNA, DVĚ (BERUŠKA ...)JDE

Časový rozsah: květen, červen

Doporučená dílčí podtémata:

Já a moje rodina

- rodina
- svátek matek

Letem světem

- město a vesnice
- třídíme odpad
- země, světadíly, vesmír, národnosti

Doháníme prázdniny

- dopravní prostředky
- těšíme se na léto, dovolená
- už půjdu do školy

Charakteristika integrovaného bloku:

V posledním integrovaném bloku (Brouček, Beruška, Včelička) u dětí rozvíjí povědomí o skladbě rodiny, roli rodičů a ostatních členů. Posilují se vazby k rodině, vede děti k zapojení do různých aktivit a pomoci v domácnosti. Příprava na Den matek, vysvětlení jeho významu, příprava dárečku pro maminku.

Prohlubování poznatků dětí o vesnici a městu, vnímání rozdílů mezi nimi. Umět se orientovat v místě bydliště, vědět o účelu a umístění významných budov. Rozlišovat rozdíly v bezpečnosti pohybu v silničním provozu na vesnici a ve městě. Znat název hlavního města i název naší země. Vědět, že člověk svou činností ovlivňuje prostředí, všimnout si negativních jevů a upozorňovat na ně. Pomáhat pečovat o okolí MŠ, třídit odpad a ukládat jej do vyhrazeného kontejneru.

Prohlubování poznatků o Zemi jako planetě, vědět o existenci vesmíru. Uvědomování si přítomnost jiných národnostních kultur, vytváření respektu a úcty k odlišnostem. Vědět, že různé národy užívají různý jazyk ke komunikaci, mají různé životní styly. Znat názvy jiných zemí, které děti již navštívily. Oslava Dne dětí.

Učit poznat, pojmenovat a znát účel dopravních prostředků a způsob pohybu. Umět pojmenovat toho, kdo je řídí. Vědět o nutnosti dodržovat pravidla bezpečnosti, znát účel semaforů, některých dopravních značek, vést k ohleduplnosti a odpovědnosti.

S blížícím se létem rozhovor o prázdninových radovánkách, cestování a poznávání.

Úvodní příběh

Bylo ráno. (Brouček, Beruška, Včelička) ležel(a) ve své postýlce a vůbec se mu(jí) nechtělo vstávat. "Ještě si chvíličku poležím," řekl(a) si, přetáhl(a) si peřinku přes hlavu a slastně zavřel(a) oči. Za chvíličku už zase spal(a). Zdál se mu(jí) krásný sen, jak jsou prázdniny a on(a) na louce plné voňavých květin dovádí společně se svými kamarády. Po chvílce se (brouček, beruška, včelička) probudil(a), promnul(a) si oči, zazíval(a) a pořádně se protáhl(a). "To byl ale hezký sen!" I když (brouček, beruška, včelička) rád(a) bydlel(a) pod naším kaštánkem a rád(a) nás učil(a) poznávat nové věci, chyběli mu kamarádi, kteří bydleli právě na louce, a o kterých se mu(jí) zdálo. A tak si řekl(a), že i on(a) se o prázdninách vydá na cestu. Navštíví svou rodinu v lese, zadovádí si s kamarády na louce plné voňavých kytiček, pozná nové a zajímavé věci a

v září se zase na nás i nové kamarády bude těšit a čekat na nás pod naším kaštánkem. Co vy na to? Jste rádi, že jsme se spolu s (broučkem, beruškou, včeličkou) toho za celý rok tolik naučili a budete se na něj(ní) v září zase těšit?

Budeme se loučit s kamarády, kteří po prázdninách nastoupí do školy.

OBLAST BIOLOGICKÁ

KONKRETIZACE DÍLČÍCH CÍLŮ

- rozvíjet všechny smysly
- zdokonalovat koordinaci hrubé i jemné motoriky
- provádět jednoduché pracovní úkony – rozvíjet zručnost (hnětení, mísení, dělení na části)
- osvojit si konstruktivní a grafické činnosti
- zdokonalovat pohybové dovednosti
- provádět aktivně pohybové činnosti
- pečlivě provádět jednoduché pohyby a cviky
- vědomě uvolnit svalové napětí, ovládat vdech i výdech
- uspokojovat osobní potřebu pohybu
- zvažovat situaci z hlediska bezpečí
- rozlišovat, co je zdravé a co ne
- vést k preventivním návykům
- rozvíjet samostatnosti při sebeobsluze
- pojmenovávat předměty související s osobní hygienou

KONKRETIZACE OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ

- při poznávání světa používá širokou škálu svých smyslů
- podle sluchu rozliší některé dopravní prostředky
- určí hmatem vlastnosti povrchu, tvary i konkrétní předměty
- modeluje konstruktivním způsobem (zlepšování)
- skládá z papíru (lodička)
- kreslí a maluje dopravní prostředky

- kreslí s určitým záměrem
- překreslí obrázek podle předlohy
- koordinuje ruku a oko
- ruka je uvolněná s přiměřeným tlakem na podložku
- má upevněný správný špetkový úchop
- provádí dolní a horní kličky, horní a spodní spojený oblouk (arkády) a osmičku
- tleská tiše a hlasitě, v různém tempu
- zaváže uzel na tlustém provázku
- pohybově napodobí dopravní prostředky
- dle pokynu zvládá nejrůznější poskoky (snožmo, na jedné noze, výskok z místa a do dálky)
- úspěšně zvládá nejrůznější složité překážky
- dovede provést jednoduché akrobatické cviky
- při cvičení udrží rovnováhu
- hází a chytá míč více způsoby
- zvládne kotoul vzad
- umí se zklidnit, provádí relaxační cviky
- ovládá dechové svalstvo, sladí pohyb se zpěvem
- organizuje a účastní se pohybových aktivit
- ví, že nabízené věci neznámými lidmi v neznámém prostředí musí odmítnout
- dodržuje správné postupy při manipulaci s předměty, kterými se může poranit (nůžky, jehla...)
- ví, o existenci škodlivých látek
- ví, že nemá trhat a jíst neznámé plody
- používá samostatně příbor
- je samostatné při oblékání
- udržuje pořádek ve skříňce
- umí popsat jednotlivé činnosti osobní hygieny a způsob jejího provádění
- prostírá a udržuje čistotu okolo talíře

OBLAST PSYCHOLOGICKÁ

KONKRETIZACE DÍLČÍCH CÍLŮ

- rozvíjet slovní zásobu
- usilovat o správnou výslovnost
- osvojit si verbální vyjadřovací schopnosti, samostatný slovní projev
- rozvíjet časoprostorovou orientaci
- rozvíjet sluchové vnímání, analýzu a syntézu
- rozvíjet zrakové vnímání
- osvojit si základní matematické pojmy a početní operace
- rozvíjet pozornost
- rozvíjet paměť a myšlení
- chápat rozdíl mezi skutečností zobrazovanou, reálnou a symbolickou
- uvědomovat si různé sociální role
- získávat povědomí o rozdílnosti města a vesnice
- vyprávět děj na základě obrazového materiálu
- obohacovat dětský slovník – město a vesnice, dopravní prostředky, rodina, Země, vesmír
- rozvíjet schopnost uvědomovat si rizika a nebezpečí v silničním provozu, uvědomovat si roli chodce

KONKRETIZACE OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ

- mluví gramaticky správně
- správně vyslovuje, ovládá dech, tempo i intonaci řeči
- formuluje otázky a slovně reaguje
- provádí dechová, artikulační a orofaciální cviky na hlásky L RŘ
- orientuje se v obsahovém významu slov – používá homonyma
- vytváří zdobněliny a slova, která zveličují
- v prostoru určí, co je blíž a co dál
- určí vpravo, vlevo na vlastním těle
- chápe prostorové vztahy a časové pojmy, orientuje se v prostoru

- sluchově rozliší slova
- určí počáteční hlásku ve slově
- určí poslední souhlásku ve slově
- vymýšlí slova na počáteční hlásku
- dělí slova na slabiky a ze slabik tvoří slova
- třídí podle kritéria – dopravní prostředky
- sleduje očima zleva doprava
- orientuje se na listu papíru – ví, co znamená zleva, zprava, shora ...
- pozná napsané své jméno
- chápe elementární matematické pojmy a souvislosti a prakticky je využívá (ovládá pojmosloví geometrický tvarů, velikosti ...)
- určí o jeden více, méně
- seřadí pět prvků podle velikosti
- srovná pořadí čísla 1 – 10, umí říct, které je větší a které menší
- rozlišuje geometrické tvary – nachází předměty, které se tvarově geometrickým tvarům podobají
- samostatně vyřeší úlohu, podle zadaného vzoru
- vytleská libovolný rytmus, který vyslechne
- v krátkém časovém úseku si zapamatuje 6 – 8 obrázků
- zapamatuje a zopakuje ve správném pořadí pohyby, které mu byly jednou převedeny
- nazpaměť odříká několik veršů
- vyhledá a objasní záměrné chyby na obrázcích
- najde ve skupině slov to, které mezi ostatní nepatří
- rozlišuje smyšlený příběh od reality
- své chování dovede přizpůsobit sociálnímu prostředí, ve kterém se pohybuje
- přijímá prohru ve společenských hrách a soutěžích
- zná rozdíly mezi městem a vesnicí
- popíše obrázek města a vesnice
- orientuje se ve službách spojených s denním životem – obchody a předměty které se v nich prodávají
- pozná a pojmenuje dopravní prostředky a ví, kde se pohybují
- hovoří o místě, kam chce jet na prázdniny
- ví, co znamenají světelné signály
- rozlišuje bezpečná místa pro hru
- používá reflexní doplňky a zná jejich význam

- rozeznává vybrané značky
- zná způsob a pravidla bezpečné jízdy na kole, koloběžce...

OBLAST INTERPERSONÁLNÍ

KONKRETIZACE DÍLČÍCH CÍLŮ

- chápat, že lidé jsou různí a chovají se různě
- vnímat lidi s jejich odlišnostmi tělesnými, rasovými, kulturními a povahovými jako přirozený stav
- dodržovat základní společenské normy komunikace
- akceptovat kompetentní autoritu
- samostatně vyjádřit potřebu, přání
- rozvíjet spolupráci, pracovní schopnosti
- domluvou předcházet konfliktům

KONKRETIZACE OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ

- neodmítne kontakt s dítětem z důvodu jeho odlišnosti
- zajímá se o lidi různých zemí, světadílů, kultur...
- chová se přátelsky ke všem dětem, neodsuzuje odlišnosti
- při setkání s lidmi odlišných ras, národností se chová vstřícně, otevřeně, nebojí se, pomáhá
- je schopno domluvit se, vyjednávat
- nechá si poradit, přijme navrhované řešení
- při mluvení se neotáčí zády
- aktivně naslouchá, co druhý říká
- snaha o vzájemnou komunikaci

OBLAST SOCIÁLNĚ-KULTURNÍ

KONKRETIZACE DÍLČÍCH CÍLŮ

- vědět, kdo všechno patří do rodiny, znát nejbližší příbuzenské vazby
- vědět, jak dítě přichází na svět
- vědět, co jednotliví členové rodiny pro ostatní v rodině dělají, co umí udělat samo
- znát činnosti členů užší rodiny v zaměstnání i doma
- umět udělat radost jednotlivým členům rodiny
- postupně vytvářet pozitivní vztah k základní škole
- mít představu o roli školáka
- vědět, ve které obci a zemi žije
- znát instituce v okolí mateřské školy
- všimnout si změn v dění v obci, hovořit o nich

KONKRETIZACE OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ

- umí vyjmenovat členy své rodiny
- všimne si dění v rodině
- má povědomí o tom, jak se narodilo
- vnímá rozdíly mezi mužem a ženou
- provádí domácí činnosti podle dané role při námětové hře na domov
- vypráví o tom, co kdo z jejich rodiny doma dělá a co umí pro ostatní udělat samo
- při námětové hře na maminku a tatínka si hraje na jejich povolání
- chystá překvapení pro maminku ke Dni matek
- hraje se na školu
- zná cestu ke škole
- vypráví o roli školáka
- zná svoji adresu
- zná jméno obce a státu, ve kterém žije
- pozná symboly obce a České republiky
- správně pojmenovává instituce v obci
- pozná svou obec na fotografii
- ví o zajímavostech, pamětihodnostech obce
- komentuje změny v obci

OBLAST ENVIROMENTÁLNÍ

KONKRETIZACE DÍLČÍCH CÍLŮ

- mít povědomí o existenci planety Země jako součásti vesmíru
- vědět, že vše se časem vyvíjí a proměňuje
- vyvodit některé důsledky ze situací, dějů kolem něj, přizpůsobit tomu své chování
- vědět o odlišnostech i podobnostech věcí a jevů, které ho obklopují
- vědět, že každá lidská aktivita přináší důsledky
- aktivně hledat řešení
- zprostředkovat poznatky o lidském životě a potřebách pro život
- má povědomí o existenci vesmíru a jiných planet
- zajímat se o to, jak pečovat o životní prostředí

KONKRETIZACE OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ

- má představu o Zemi jako o planetě
- dovede popsat důsledky lidských činností pro životní prostředí
- ví, že čas se měří na hodiny, dny, týdny, měsíce a roky
- zná funkci hodin
- v encyklopediích dovede vyhledat a komentovat obrázky různých druhů podnebí, zemského povrchu, lidských ras, architektury...
- posuzuje lidské aktivity z hlediska jejich důsledku (co se stane ... když na zem hodíme papír...)
- všímá si nepořádku kolem sebe
- vnímá rozdílné charakteristiky mezi městem a vesnicí
- popíše důsledky vlivu člověka na krajinu (škody, znečištění, kouř...)
- ví, o existenci vesmíru
- aktivně pracuje s glóbusem, atlasem
- pozná ČR na mapě
- dbá na pořádek a čistotu okolního prostředí

- ví, jak nakládat s odpady
- třídí odpad

- ví, o významu sluneční energie, proč je Slunce důležité – prospěšné i škodlivé
- má povědomí o „Světovém dni životního prostředí“
- zná, jak třídit odpad
- správně hospodaří s vodou, spotřebou energie, k udržování čistoty na zahradě
- zná více podrobností o mořském životním prostředí
- ví o důležitosti chránit mořské živočichy a dna mořského oceánu

4 EVALUACE V MŠ VELKÝ OŘECHOV

4.1 PRAVIDLA VYHODNOCOVÁNÍ

A. Oblast pedagogická

Každý tematický celek posuzovat z hlediska zda:

- vychází z prožitků dětí,
- zájmu dětí
- pedagogického záměru učitelky
- přispívá k rozvoji skupiny
- obohacuje prožívání dětí
- umožňuje individuální rozvoj dítěte ve všech oblastech, na různých úrovních
- je prostředkem ke vzdělávání dětí
- jejich osobnímu uvědomění
- reaguje na podněty, přání dětí, rodičů
- další vlivy

Činnosti realizované v tematickém bloku učitelka hodnotí z hlediska souladu s rámcovým i školním vzdělávacím programem a zejména z pohledu přínosu pro děti - tj. nejdůležitější aspekt hodnocení a zároveň zpětná vazba pro další práci učitelky.

Otázky evaluace z hlediska výchovně vzdělávacího procesu:

- co se podařilo
- čeho jsme dosáhli: dítě, skupina dětí
- co jsme vyzkoušeli – metody, pomůcky, hry, postupy
- jaký byl výsledek?
- co se nepodařilo a analýza nezdaru – nezájem dětí, změna podmínek aj.
- návrhy pro další práci – co změnit, upravit, vyzkoušet, zaměřit se aj.

Evaluace pomocí obecných cílů předškolního vzdělávání:

- rozvíjení dítěte a jeho schopnosti učení
- osvojení si základních hodnot, na nichž je postavena naše společnost
- získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná bytost

Z tohoto hlediska je žádoucí, abychom si kdykoli v průběhu dne mohli položit následující otázky a operativně korigovat své působení směrem k požadované kvalitě:

- Co se právě teď dítě učí?
- S jakou hodnotou se setkává?

- Jaký má právě teď dítě prostor pro samostatnost a jakou má možnost ovlivnit situaci, ve které se nachází?

Pravidla evaluace v pedagogické oblasti:

Kdo	Co a jak	Jak často	Forma
Učitelka	téma, podtéma	týdně nebo po dokončení	do TVP
učitelky ve třídě	soulad ŠVP a TVP - metody a prostředky - akce školy a zapojení třídy - účast rodičů na dění	pololetně	pedagogická porada
-učitelky ve třídě	rozvoj dětí u dětí s SVP	2x ročně nejméně 1x měsíčně	do portfolia
každá učitelka	vlastní pg. práce - metody, aplikace nového, prostředky, pomůcky, systém práce	Průběžně	není určeno
ředitelka	hospitace, monitoring	dle plánu a potřeb	písemně, ústně
každá učitelka ředitelka	osobní pracovní rozvoj úroveň odb. znalostí a dovedností, vzdělávání.	1x ročně	není určeno

B. Oblast spolupráce s rodinou

Kdo	Co a jak	Jak často	Forma
ředitelka	náměty rodičů k práci MŠ	dle potřeby	písemně i ústně
pověřená pracovnice MŠ	fotodokumentace MŠ	průběžně	doplnění alba, CD videokazety, facebook
ředitelka	dotazníky, ankety	podle potřeby	písemně
učitelky, školnice	zapojení rodičů do činnosti MŠ, pomoc škole	průběžně	písemně
ředitelka	webové stránky školy	průběžně	na internetu

C. Oblast podmínek pro kvalitní uskutečňování školního vzdělávacího programu

Kdo	Co a jak	Jak často	Forma
ředitelka	organizační podmínky materiální podmínky	každoročně	aktualizací ŠVP
ředitelka učitelky	psychohygienické podmínky	průběžně	monitoring hospitace
ředitelka	personální podmínky	1x za rok	Aktualizací ŠVP
ředitelka, hospodářka	ekonomické podmínky	čtvrtletně	výkazy

Komplexní hodnocení ŠVP 2x ročně na pedagogické poradě – ústní a písemné po ukončení školního roku.

Plán pedagogických porad

1. Porada k projednání a schválení pracovní koncepce školy, aktualizace ŠVP,
  - Termín: srpen
2. Porada zaměřená na tematické plánování práce ve třídách, řešení aktuálních problémů.
  - Termín: listopad
3. Pololetní pedagogická porada, hodnocení práce za I. pololetí. Jednání k návrhům na vyšetření školní zralosti.
  - Termín: únor
4. Závěrečná pedagogická porada s podrobným hodnocením dosažených výsledků a závěrů pro další práci na realizaci projektu ŠPZ v příštím školním roce.
  - Termín: červen
5. Neplánované pedagogické porady budou svolány v případě potřeby ředitelkou MŠ.

Plán hospitační a kontrolní činnosti

Cíle a termíny hospitační činnosti a prioritních oblastí kontroly:

Tématické hospitace:

- Sledované činnosti: řízené dopolední činnosti.
  - Cíl hospitace: uplatňování individuálních i skupinových metod vzdělávání, schopnost učitelky zaujmout dítě a nenásilně jej zapojit do činnosti, navozování situací k přirozenému a prožitkovému učení dítěte. Plánování vzdělávací činnosti ve třídě.
  - Termín: říjen 24 – únor 2025. Hospitováno bude u všech učitelek.
  - Hospitující: ředitelka nebo zástupkyně.
- Sledované činnosti: ranní blok.
  - Cíl hospitace: rozvoj pohybových schopností dětí, obsažnost nabídky činností, využití možností individuální práce s dětmi.
  - Termín: leden - červen 2025 dle potřeby. Hospitováno bude U M. Pučálíkové, M. Miklášové, Michaely Sedláčkové, D. Taláškové. Následná hospitace bude zařazena v případě zjištění závažných nedostatků v práci.
  - Hospitující: ředitelka, zástupkyně.

Prioritní oblasti kontroly:

- Pečlivá úprava tříd a přilehlých prostor.
- Úroveň vedení povinné dokumentace třídy.
- Vedení záznamů o dětech.
- Pořádek a čistota v celém areálu školy podle odpovědnosti jednotlivých pracovníků.

Spolupráce s obcí a dalšími partnery

- Využívat dle potřeby služeb pracovníky obce. Termín: průběžně ředitelka a starosta obce.
- Podílet se na každoročních prověrkách BOZP. Termín: květen 2025, ředitelka a zástupce obce.
- Zajišťovat napojení bezpečnostního systému a spolupráce s pultem centrální ochrany. Termín: denně ředitelka, případně Renata Gregorová.
- Udržovat kontakt se starosty spádových obcí (Dobrkovice a Kelníky, Doubravy a Částkov) Termín: podle potřeby odpovídá ředitelka MŠ.
- V případě zájmu středních a vysokých škol umožnit odbornou praxi jejich studentům. Termín: podle potřeby ředitelka, zástupkyně.
- Z obecní knihovny využívat průběžně literaturu dětskou i odbornou včetně periodik a naučné literatury pro mládež. Termín: průběžně knihovnice pí. Zábojníková a všechny učitelky.
- Využívat místních společenských organizací k rozvoji poznání dětí – návštěva hasičské zbrojnice, vycházka ke krmelci, podle možnosti zapojovat rodiče - členy spolků - do akcí MŠ. Termín: trvale všechny učitelky.
- Podílet se na veřejných akcích obce – vítání občánků, setkání se seniory apod. Všechny učitelky.

Příloha č. 4

PLÁN SPOLUPRÁCE Mateřské školy Velký Ořechov okres Zlín, příspěvkové organizace a Základní školy Velký Ořechov, okres Zlín, příspěvkové organizace

Mateřská škola Velký Ořechov, okres Zlín, příspěvková organizace a

Základní škola Velký Ořechov, okres Zlín, příspěvková organizace

uzavírají dohodu o spolupráci ve vzdělávací oblasti:

Harmonogram realizace:

Září:	Sestavení a projednání plánu spolupráce Pracovní setkání vedení obou škol
Říjen:	Společné pouštění draků, při nepřízní počasí soutěže a hry v tělocvičně ZŠ
Leden:	Sáňkování na zahradě MŠ, hry na zahradě
Březen:	Návštěva předškoláků v I. třídě před zápisem Účast učitelky I. třídy na schůzce s rodiči předškoláků
Duben:	Návštěva předškoláků ve školní družině
Květen:	Sportovní soutěže
Červen:	Zhodnocení plánu spolupráce

Po celý školní rok je možná vzájemná spolupráce v oblasti zabezpečování kulturních pořadů a programů pro žáky obou škol. Po vzájemné dohodě je možná spolupráce i v jiných oblastech vzdělávacích aktivit obou stran. Dokument je platný pro školní rok 2024- 2025.

Veškeré aktivity budou realizovány s ohledem naproti epidemiologická opatření MZD ČR a doporučení MŠMT ČR. V případě nepříznivé situace se plánované činnosti přesunou nebo neuskuteční.

Odpovědností za jeho plnění jsou pověřeny učitelky:

Mgr. Michaela Gregorová za mateřskou školu

Mgr. Tereza Řehořová a Michaela Dudová za základní školu

Ve Velkém Ořechově dne 1. září 2024

Mgr. Jitka Lišková
Ředitelka, Základní škola Velký Ořechov,
okres Zlín, příspěvková organizace

Mgr. Alena Maňásková
ředitelka, Mateřská škola Velký Ořechov
okres Zlín, příspěvková organizace

Příloha č. 5

Plán spolupráce s rodiči dětí

Mámo, táto, přidejte se k nám!

Aneb na co se budeme těšit ve školním roce 2024 – 2025 (spolupráce s rodiči dětí)

Všechny aktivity budou posuzovány podle případných proti epidemiologických opatření Mzd.

Září:

- zahájení kurzu hry na flétnu u předškolních dětí dle zájmu, čtvrtek odpoledne odpovídá M. Miklášová
- zahájení kurzu Začínáme s angličtinou - předškoláci, dle zájmu, pondělí odpoledne, odpovídá A. Maňásková, M. Gregorová.
- zahájení kroužku Hýbáanky – úterý odpoledne , Michaela Sedláčková
- zahájení logopedické péče, odpovídá M. Gregorová, M. Miklášová

Říjen:

- Podzimní čarování s přírodninami, všechny učitelky
- Vystoupení předškoláků na Vítání občánků, M. Gregorová, A. Maňásková
- Podzimní slavnost a lampionový průvod

Prosinec:

- Mikulášská nadílka
- Vystoupení na besídce pro seniory pro obce Velký Ořechov.
- Vánoční besídka, všechny učitelky

Únor:

- fašankový karneval, všechny učitelky

Březen:

- zahájení předplavecké výchovy v CPA Delfín Uh. Brod, A. Maňásková
- festival Zlínský škrpálek, všechny učitelky

Duben:

- svátek čarodějnic, všechny učitelky
- schůzka s rodiči předškoláků a ukázkou vzdělávací práce před zápisem do ZŠ

Květen:

- zahradní slavnost pro maminky, všechny učitelky
- hravé odpoledne ve školce - pro nově přijaté děti a jejich rodiče, všechny učitelky
- vystoupení na Vítání občánků

Červen:

- dětský den, všechny učitelky
- výlet, všechny učitelky
- rozloučení s předškoláky, všechny učitelky
- nocování ve školce se stezkou odvahy, všechny učitelky

Všechny pedagogické pracovnice jsou rodičům k dispozici k výchovným konzultacím, Každou první středu v měsíci od 12 do 13 hodin jsou stanoveny po předchozí domluvě konzultační hodiny s konkrétní učitelkou. V průběhu ledna - března jsou pak plánovány rozhovory s rodiči, jejichž dětem doporučujeme vyšetření školní zralosti. Plán aktivit je předběžný a může být měněn či doplňován. Očekávány jsou návrhy, připomínky a pomoc z řad rodičů.

Příloha č. 6

Plán rozvoje pedagogických pracovníků

V období let 2024 – 2025 se zaměříme na proškolení v následujících oblastech:

- Předmatematická a předčtenářská gramotnost
- Rozvoj vlastních pedagogických dovedností a zkušeností dle zaměření každé učitelky i potřeb školy

Předpokládáno je samostudium doporučené literatury v pedagogické knihovně MŠ, která je průběžně aktualizována a doplňována (viz kapitola 2.3.4.) Účast na akcích NIDV Praha, SSŠ Zlín i jiných subjektů. Platí pro všechny učitelky.

Aktualizace poznatků a informací k práci s integrovanými dětmi a k logopedické prevenci. Studium literatury + účast na odborných seminářích. Týká se M. Jančaříkové, M. Gregorové, M. Miklášové.

Doplňování poznatků v oblasti jednotlivých výchovných okruhů: nové metodické postupy, techniky, metody a formy práce. Studium literatury, odborných časopisů. Účast na akcích DVPP dle vlastního zájmu i potřeb školy - všechny učitelky.

Uvádění do praxe – začínající Daniela Talášková, uvádí Mgr. Marcela Miklášová dle stanoveného plánu.

Získání přehledu v oblasti pracovně - právních, ekonomických, obecně - právních a dalších manažerských vědomostech a dovednostech. Týká se ředitelky a zástupkyně ředitelky MŠ - studium dokumentů, literatury, účast na školeních.

Školení vedoucích zaměstnanců V PO a BOZP - prosinec .

Pravidelné školení zaměstnanců v oblasti BOZP, požární ochrany a první pomoci - všechny učitelky.